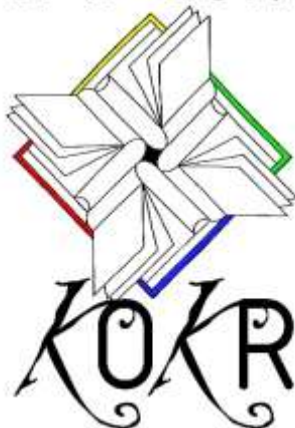

LETNO POROČILO

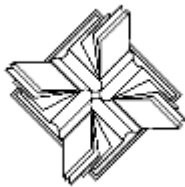
70

1949–2019

2019

Koroška osrednja knjižnica
dr. Franca Sušnika
Ravne na Koroškem

Ime knjižnice: **Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, Ravne na Koroškem**

Sedež: **Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem**

Skrajšano ime knjižnice: Koroška osrednja knjižnica (KOK)

Oddelek za otroke in mladino: Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana (PKLS)

ID za DDV: **75081814**

Matična številka: **5052866000**

TRR: **01303-6030373968** odprt pri UJP

Tel.: 02 870 54 20 – izposoja

Tel.: 02 870 54 24 – direktorica

Tel.: 02 870 54 22 – računovodstvo

Fax: 02 870 54 30

<http://www.rav.sik.si>

knjiznica@rav.sik.si

Ustanovitelji:

- Občina Ravne na Koroškem
- Občina Prevalje
- Občina Mežica
- Občina Črna na Koroškem

Organi KOK:

- direktorica: **mag. Irena Oder** (1. 4. 2017, petletni mandat)
- Svet zavoda: Urška Vezonik (predsednica), Mojca Šipek, Barbara Žvirc, Anika Popič, Draga Mori, Irma Makuc, Mojca Petrič, Petra Kunc, Darja Molnar.
- Strokovni svet: mag. Matic Neudauer (predsednik), Simona Šuler Pandev (namestnica predsednika), Lidija Štruc, Simona Grabner, Simona Vončina.

Februar, 2020

Kazalo

I	Uvod	5	11	ZBIRKA – stanje 31. 12. 2019	18
II	Pravno-formalni vidik	7	11.1	Zbirka	18
III	Knjižnična mreža	9	11.2	Zbirka po enotah	19
1	Krajevne knjižnice, izposojevališča in Bukvarna Ajta	9	IX	Oddelek izposoje	20
2	Delovni čas knjižnice, krajevnih knjižnic, izposojevališč in Bukvarne Ajta	9	1	Izposoja	20
IV	Izvajanje dejavnosti javne knjižnične službe	9	1.1	Izposoja domoznanskega gradiva	20
V	Kadri	10	1.2	Izposoja elektronskih knjig na daljavo	20
VI	Knjižnica v številkah	11	1.3	Medknjižnična izposoja	20
VII	Projekti	12	1.4	Podaljšanje	20
1	Projekt Lahko je brati: razvoj temeljnih usmeritev, metod, didaktičnih gradiv in spremljajočih orodij za lahko branje v Sloveniji	12	1.5	Rezervacije in naročila	21
2	»Shtorija od enih starih bukovnikov ino visharjev«	12	2	Članstvo	21
VIII	Oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva	13	3	Odprtost	21
1	Knjižnična zbirka	13	4	Obisk in informacije	22
1.1	Dopolnjevanje knjižnične zbirke v letu 2019 ..	13	4.1	Uporaba čitalnic in svetovnega spleta	22
1.2	Prirast gradiva 2019 v celoti	14	4.2	Informacije	22
2	Nakup knjižničnega gradiva 2019	15	4.3	Vodeni ogledi knjižnice	22
2.1	Vsebinska obrazložitev, utemeljitev in doseženi cilji	15	4.4	Spletna stran in družbena omrežja	22
2.2	Razmerja naslovov	16	5	Elektronski viri	22
2.3	Nakup po vrsti gradiva	16	5.1	Uporaba podatkovnih zbirk, dostopnih na daljavo, ki jih knjižnica gradi sama	22
3	Uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva	16	5.2	Uporaba biografskih podatkovnih zbirk, ki jih knjižnica gradi sama	22
3.1	Razporeditev gradiva, kupljenega v letu 2019 v mreži Koroške osrednje knjižnice	16	5.3	Uporaba storitve dostopa na daljavo	23
4	Nakup za zamejce	16	5.4	Uporaba podatkovnih zbirk	23
5	Nabava in obdelava domoznanskega gradiva	16	6	Oddelek za odrasle	23
5.1	Prirast gradiva	16	6.1	Dejavnost	23
6	Retrospektivni vnos gradiva /elektronski katalog ...	17	6.2	Prireditve	25
7	Preusmerjanje gradiva	17	7	Delo z mladimi bralci v letu 2019	25
8	Izločanje knjižničnega gradiva in odpis	17	7.1	Pravljичne ure z ustvarjalnimi delavnicami	25
8.1	Odpisano gradivo	17	7.2	Otroške lutkovne, dramske in glasbene predstave	25
8.2	Razlogi za odpis	18	7.3	Srečanja s pisatelji in pesniki	26
8.3	Gradivo smo podarili	18	7.4	Knjižne mišice	26
9	Katalog Cobib.si	18	7.5	Bibliopedagoške ure in vodeni ogledi	26
10	Zaščita in varovanje gradiva	18	7.6	Predšolska bralna značka Petra Nosa	26
			7.7	Križ – kraž, kralj Matjaž	26
			7.8	Poletnice	26
			7.9	Poslastica iz Bralnih nahrbtnikov	26
			7.10	Razstave	27

7.11 Razstavni kotički.....	27	2.1 Strokovna srečanja OK-jev in OOK	34
7.12 Knjižna uganka	27	2.2 Strokovna pomoč knjižnicam na območju	34
7.13 Rastem s knjigo	27	2.3 Skupni projekti s splošnimi knjižnicami na območju	35
7.14 Ustvarjalne delavnice za mlade	27	2.4 Skupni projekti z drugimi območnimi knjižnicami.....	35
7.15 Raziskovalne delavnice za mlade	28	2.5 Knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju	36
7.16 Moja naj knjiga.....	28	2.6 Področje razvojnih potreb glede informacijske tehnologije na območju	36
7.17 Noč v knjižnici	28		
7.18 Bodi kul, beri ful - branje za mlade	28	3 Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva	37
7.19 Šola šala	28	3.1 Koroški biografski leksikon (v elektronski obliki od 1999 dalje).....	37
X Knjižnične dejavnost na obmejnih območjih	29	3.2 Koroška lokalna bibliografija in osebne bibliografije	38
1 Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu	29	3.3 Razstave in prireditve.....	38
1.1 Medknjižnična izposoja	29	3.4 Domoznanski projekti	39
1.2 Potujoča knjižnica	29	3.5 Rokopisi	40
2 Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu	29	3.6 Dragoceno gradivo (zaščita ...)	40
2.1 Korošci pa bukve beremo	29	3.7 Digitalizacija dragocenega gradiva iz posebnih zbirk (www.dlib.si, www.kamra.si).....	40
2.2 Pravljične urice z Dragano in Dadijem	29	4 Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja	44
3 Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih	30	5 Nacionalna koordinacija NUK in sodelovanje z drugimi OOK	44
3.1 Predavanje s kamišibaj pravljico z Vanjo Kretič	30	5.1 Delovne skupine	44
3.2 Predavanje: Luther / Trubar - reformatorja in upornika = Reformers und Rebellen Cirila Horjaka ..	30	5.2 Izobraževanje	44
3.3 Strokovno posvetovanje »Naše vezi v večkulturnem okolju«	30	XIII Finančno poslovanje knjižnice	46
XI Bukvarna Ajta	31	1 Realizacija vseh prihodkov in odhodkov na dan 31. 12. 2019	47
XII Osrednja območna knjižnica.....	33	2 Pojasnila računovodskih izkazov za leto 2019	52
1 Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij (območna zbirka) ..	33	2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov	52
1.1 Nakup za območno zbirko	33	2.2 Pojasnila k bilanci stanja za leto 2019	54
1.2 Brezplačna medknjižnična izposoja za uporabnika (MKI)	33		
1.3 Članstvo in posredovanje gradiva za potrebe območne funkcije.....	34		
2 Strokovna pomoč knjižnicam na območju (svetovalno delo)	34		

I Uvod

Dokument o vsebinskem in finančnem poslovanju Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika v letu 2019 je zapis najpomembnejših vsebinskih in finančnih poudarkov delovanja Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika. Ocenjujemo, da je glede na vsebinske in finančne kazalnike Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem v jubilejnem letu 2019 poslovala uspešno in stabilno ter v okviru zakonskih in strokovnih določil.

Zavedamo se, da statistični podatki ne zajamejo vsega našega delovanja. Nova Strokovna priporočila in standardi, ki smo jih splošni knjižničarji dobili leta 2018 za obdobje 2018–2028, v marsičem prenavljajo in posodabljaajo pogled stroke in pogled, kako bo naše delo presojala javnost. Knjižnica naj bo proaktivna ustanova, ki bo svoje delovanje vrednotila predvsem skozi vpliv, ki ga bo s svojimi različnimi vlogami imela na naše uporabnike in lokalno skupnost. Izzivov nam nikakor ne bo zmanjkalo, prav tako pa bo potrebno to našo vlogo ponotranjiti in sporočati uporabnikom in javnosti.

Finančno poročilo pokaže, da presežek odhodkov nad prihodki za izvajanje javne službe KOK v letu 2019 znaša 34 evrov.

Tudi v letu 2019 beležimo povečan letni nakup, in sicer za 9 %, kar pomeni, da smo pridobili 7.124 enot gradiva. Občine ustanoviteljice, razen ene občine, ki za nakup gradiva namenja le 50 % potrebnih sredstev glede na standarde in normative, so prispevale 100 % sredstev za nakup gradiva. Po zagotovitvi odgovornih pričakujemo, da se bo v letu 2020 tudi ta občina v odstotku pridružila ostalim trem. Izposoja »klasičnega« gradiva je še vedno v upadanju (11 %). V letu 2019 smo 4.688 članom izposodili 258.951 enot gradiva. V preteklem letu se je za kar 34 % povečala medknjižnična izposoja, prav tako se je povečal obisk časopisne, referenčne in študijske čitalnice.

V letu 2019 je Koroško osrednjo knjižnico za izposajo, ogled ali obisk prireditev obiskalo 207.452 obiskovalcev.

K dvigu bralne kulture prav gotovo pripomorejo raznovrstne dejavnosti in med njimi tudi bralne značke. Že deseto leto je bila naša stalnica bralna značka za odrasle Korošci pa bukve beremo. Ob že predšolski bralni znački Petra Nosa za najmlajše se vedno bolj uveljavlja tudi branje za mlade Bodi kul, beru ful, ki vključuje bralce med 13. in 18. letom.

Delo z mladimi bralci je poseben izziv in zanje se trudimo najti različne oblike nagovarjanja in predstavljanja potrebe po branju, obiskovanju knjižnice ... V veliko pomoč nam je sodelovanje z vrtci in šolami.

Knjižna paberkovanja na Ravnah in Prevaljah enkrat mesečno so tudi v letu 2019 pritegnila mnoge zveste obiskovalce.

V okviru nalog osrednje območne knjižnice smo skupaj s knjižnicami koroškega območja za najstnike že petič pripravili Knjižne mišice, tekmovanje v okviru petih tematskih iger. Mentorica je bila zunanja sodelavka Tea Kovše.

Posebno skrb smo tudi v letu 2019 namenili storitvam za posebne skupine uporabnikov na območju. Lahko je brati je naslov projekta, v katerem smo bili partner, in rezultati projekta je bila izdana publikacija Lahko branje za strokovnjake. Naša aktivna udeležba pomeni pridobiti dodatne reference pri delu z in za uporabnike lahkega branja. Svoje izkušnje bomo kot primere dobrih praks širili med območne knjižnice, prav tako pa tudi med slovenske osrednje knjižnice. Vodilni partner projekta je bil Zavod Risa, financiran je bil iz Evropskega socialnega sklada.

Domoznanska dejavnost je ob stalni skrbi za dograjevanje Koroškega biografskega leksikona vsako leto zelo dejavna tudi z ustvarjanjem lokalne bibliografije Koroške. Še posebej se povečuje povpraševanje in potreba po izdelavi osebnih bibliografij različnih avtorjev in vnos v normativno bazo CONOR.SI in bibliografske enote v vzajemno bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI.

V letu 2019 nam je s pomočjo sredstev Ministrstva za kulturo in z gradivom Slovenske študijske knjižnice v Celovcu uspela digitalizacija Koroški Slovenec, nadaljevali smo z digitalizacijo Prepiha, Odsevanj in rokopisov iz zapuščine Jakoba Špicarja, skupaj 16.611 strani.

Na spletni portal Kamra, spletnem mestu, ki združuje digitalizirane domoznanske vsebine, smo v letu 2019 vnesli tri nove koroške vsebine, in sicer o ddr. Alojziju Kuharju, Cirilu Vončini in gledališki dejavnosti v Mežiški dolini od prvih znanih začetkov do leta 1941.

Razstavna dejavnost pomembno zaznamuje našo dejavnost, saj prizorišča: razstavišče, Stripoteka, med gradivom, grajska klet, avla knjižnice ... omogočajo, da se predstavijo domačini, prav tako se trudimo, da v okviru razpoložljivih finančnih sredstev privabimo še kakšno bolj uveljavljeno umetniško ime. Leto 2019 so prav gotovo zaznamovale razstave Zlatke Strgar Lepa stara gospa, Cirila Horjaka o Hinku Smrekarju,

ilustratorja Marjana Mančka, v grajskem razstavišču je debitirala domačinka, akademska slikarka, Lavra Kumprej. V decembru je bila na ogled postavljena še domoznanska razstava Duh v času: 7 desetletij knjižnice v podobah in rečeh. V avli knjižnice na gradu je vsakomesečna priložnostna razstava spominjala na sedem desetletij delovanja knjižnice.

Tudi v letu 2019 se je nadaljevalo sodelovanje s študijsko knjižnico v Celovcu. Ministrstvo za kulturo je tudi za leto 2019 razpisalo poziv za program dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih področjih. Z njim podpirajo dejavnosti, ki popularizirajo branje, knjižnice in rabo ter ohranjanje slovenskega jezika na avstrijskem Koroškem. Z bralno značko Korošci pa bukve beremo dobro promoviramo kvalitetno branje v slovenskem jeziku in pripomoremo k dvigu bralne kulture, prav tako je zaživela medknjižnična izposoja in pravljične urice z Dragano in Dadijem.

V okviru našega dela skrbimo tudi za Bukvarno Ajta.

Ob virih financiranja, ki jih za osnovno dejavnost zagotavljajo občine ustanoviteljice ter Ministrstvo za kulturo, se trudimo pridobivati dodatna sredstva s prijavi na razpise kot partner ali kot vodilni partner. V letu 2019 smo bili udeleženi v dveh projektih, in sicer Lahko je brati in čezmejnem projektu »Shtorija od enih starih bukovnikov in visharjev«, bukovniške sobe na Strojni.

V nadaljevanju bo podrobnejši pregled Poročila predstavil večji del našega dela, ki smo ga v letu 2019 realizirali s 23. redno zaposlenimi (21 za nedoločen čas in ena reelekcija ter ena zaposlitev za določen čas), od tega je Ministrstvo za kulturo financiralo delavki za posebne območne naloge. V letu 2019 so bila nadomeščanja: ena zaradi delavke na porodniškem dopustu, druga zaradi daljše bolniške, ena delavka pa je nadomeščala delavko, ki je na 4-urni daljši bolniški.

Domovanje na gradu zahteva tudi večjo skrb za nujno investicijsko vzdrževanje, za katero sredstva prispeva Občina Ravne.

V Občini Črna so določili, da se bo na dosedanji lokaciji s prenovo objekta povečala kvadratura in upamo, da se bo knjižnica v letu 2020 preselila v nove in večje prostore.

Prav tako si želimo, da bi občine ustanoviteljice upoštevale naše predloge za nabavo in posodobitev IKT opreme po knjižnicah, saj gre razvoj te tehnologije z veliko naglico naprej.

Tudi v letu 2019 smo o svojem delu skozi celo leto poročali občinam ustanoviteljicam, svetu KOK, Ministrstvu za kulturo, strokovnemu svetu knjižnice in drugi zainteresirani javnosti. Z rednim financiranjem so občine ustanoviteljice in Ministrstvo za kulturo omogočali vso našo dejavnost in za to sodelovanje in podporo se jim zahvaljujemo.

Našega delovanja v takšnem obsegu ne bi bilo brez pomembnega in dragocenega sodelovanja sorodnih ustanov, kot so vrtci, šole, muzej, galerija in društva. Za vsemi temi ste posamezniki, ki se vam zahvaljujemo za to dobro sodelovanje in skupno zavedanje, da si naši občani zaslužijo najboljše.

Raznovrstni mediji so tudi letos pomembno promovirali našo pestro dejavnost.

Našim zaposlenim omogočamo strokovno izpopolnjevanje in izobraževanje na seminarjih, ki jih pripravljajo NUK, Izum, MKL ali sorodne strokovne institucije.

Z zaposlenimi se skupaj trudimo za urejeno in kreativno okolje, ki, sem prepričana, omogoča vso to bogato vsebino. Za dobro sodelovanje se jim zahvaljujem in skupaj hitimo novim izzivom naproti.

Za vse in vsakogar pod enakimi pogoji želimo biti in ostati knjižnica kot vez s preteklostjo, vpeti v sedanost in s pogledom v prihodnost.

Pripravila:

mag. Irena Oder, direktorica

II Pravno-formalni vidik

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem nadaljuje delo nekdanje Študijske knjižnice, ki je bila ustanovljena 3. 3. 1949; pridružena sta ji bila Likovni salon in Delavski muzej. Njeni pobudniki in ustanovitelji so ji namenili prostore v ravenskem gradu, ki je bil tudi prvi dom Gimnazija Ravne. Študijska knjižnica se je posvetila zbiranju starejšega koroškega domoznanskega gradiva in pospeševanju knjižničarstva v koroški krajini, študentom in dijakom pa je nudila bogato študijsko literaturo in referenčno gradivo.

Skladno s spremembami v slovenskem knjižničarstvu je postopoma spreminjala način svojega poslovanja in leta 1980 prejšnje ljudske knjižnice tudi formalno povezala v enotno knjižnično ustanovo; leta 1986 jo je Kulturna skupnost Ravne na Koroškem imenovala za občinsko matično knjižnico.

Z odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem (UL RS, št. 96/2002) so Občina Ravne na Koroškem, Občina Prevalje, Občina Mežica in Občina Črna na Koroškem uredile javno službo na področju knjižnične dejavnosti, status javnega zavoda, razmerja med ustanoviteljicami in javnim zavodom ter temeljna vprašanja glede organizacije, delovanja ter financiranja javnega zavoda.

Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi KOK (Uradni list RS, št. 26/2014 z dne 14. 4. 2014).

Z odločbo Ministrstva za kulturo (612-16/2003-1) je KOK od leta 2003 osrednja območna knjižnica za Koroško. Po 27. členu Zakona o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/2001) knjižnica izvaja posebne naloge, opredeljene v Pravilniku o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/2003), le-te financira Ministrstvo za kulturo.

Na področju dejavnosti, ki jo izvaja kot javno službo, zavezujejo knjižnico naslednji zakoni:

Zakon o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/2001)

Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (UL RS, št. 96/2002, UL RS, št. 56/2008)

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS, št. 73/2003)

Pravilnik o določanju skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (UL RS, št. 19/2003)

Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (UL RS, št. 29/2003)

Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/2003)

Pravilnik o vodenju evidence javnih zavodov na področju kulture (UL RS, št. 11/2003)

Pravilnik o razvidu knjižnic (UL RS, št. 105/2003)

Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (UL RS, št. 100/2003)

Unesco, Manifest o splošnoizobraževalnih knjižnicah (1994)

Etični kodeks slovenskih knjižničarjev (1995)

Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (UL RS, št. 127/2004)

Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila (UL RS, št. 42/2004)

Navodilo za izločanje in odpis knjižnega gradiva (NUK)

Zakon o obveznem izvodu publikacij (UL RS, št. 69/2006)

Zakon o javnih uslužbencih (UL RS 56/2002)

Kolektivna pogodba za javni sektor (UL RS 57/2008)

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS 95/2007)

Zakon o uravnoteženju javnih financ - ZUJF (UL RS, 40/12)

Aneks št. 12 h Kolektivni pogodbi za javni sektor (KPJS) (Uradni list RS, št. 80/18)

Narodna in univerzitetna knjižnica vodi v skladu s 33. čl. Zakona o knjižničarstvu razvid knjižnic – to je javno evidenco, v kateri se vodijo podatki o knjižnicah, ki izvajajo javno službo v Republiki Sloveniji. Na podlagi razvida izda Ministrstvo odločbo o stopnji izpolnjenih pogojev za vsako knjižnico posebej in jo oceni kot razvito, srednje razvito ali nerazvito.

Knjižnica je dolžna upoštevati še:

Zakon o delovnih razmerjih (UL RS, št. 42/2002)

Zakon o varstvu osebnih podatkov (UL RS, št. 86/2004)

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (UL RS, št. 24/2003)

Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (UL RS, št. 96/2003)

Zakon o izvrševanju proračuna RS za leto 2003 in 2004 (UL RS, št. 20/2004)

Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (UL RS, št. 94/2004)

Zakon o davku na dodano vrednost (UL RS, št. 97/2004)

Zakon o dohodnini (UL RS, št. 54/2004)

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS, št. 56/2002 in dopolnitve)

Uredba o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne všttevajo v davčno osnovo (UL RS, št. 142/04, 7/05 in 60/05)

Najpomembnejši interni akti:

Pravilnik o oddaji javnih naročil male vrednosti

Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

Pravilnik o delovnem času v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

Pravilnik o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva

Navodila o kroženju knjigovodskih listin, Navodila za popis sredstev in obveznosti do virov sredstev

Navodilo za izločanje in odpis knjižnega gradiva

Register tveganj Koroške osrednje knjižnice

Navodila o ravnanju in ukrepih za preprečevanje trpinčenja na delovnem mestu (Mobbing) ter za odpravo njegovih posledic in ukrepe za preprečevanje drugih prepovedanih dejanj zoper zaposlene

Pravilnik o popisu blaga

Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja KOK

Organa upravljanja knjižnice sta Svet zavoda in direktorica.

V letu 2019 se je Svet Koroške osrednje knjižnice sestel štirikrat, trikrat na redni seji in enkrat na dopisni seji.

Strokovni svet KOK se je v letu 2019 sestel enkrat.

III Knjižnična mreža

1 Krajevne knjižnice, izposojevališča in Bukvarna Ajta

- Knjižnica Kotlje, Kotlje 3a, 2394 Kotlje
- Knjižnica Prevalje, Trg 2a, 2391 Prevalje
- Knjižnica Mežica, Trg 4. aprila 4, 2392 Mežica
- Knjižnica Žerjav, Žerjav 21, 2393 Črna na Koroškem
- Knjižnica Črna na Koroškem, Center 153, 2393 Črna na Koroškem
- Izposojevališče Leše, Leše 68a, 2391 Prevalje
- Izposojevališče Strojnska Reka, Stražišče 15, 2390 Ravne na Koroškem
- Izposojevališče Strojna, Strojna 22, 2391 Prevalje
- Izposojevališče Podpeca, Podpeca 21, 2393 Črna na Koroškem
- Bukvarna Ajta, Gledališča pot 1, 2390 Ravne na Koroškem (V stavbi kulturnega centra Ravne)

2 Delovni čas knjižnice, krajevnih knjižnic, izposojevališč in Bukvarne Ajta

KOK
Delovni čas:
 ponedeljek - petek:
 8.00–19.00
 sobota: 8.00–13.00
Poletni delovni čas
(julij, avgust)
 torek, četrtek, petek:
 8.00–15.00
 ponedeljek, sredo:
 10.00–18.00

Krajevna knjižnica
Kotlje
 Tel: 02 821-50-83
 02 821-50-84
Redni delovni čas:
 ponedeljek:
 11.00–13.30
 četrtek: 16.00–18.30
Poletni delovni čas
(julij in avgust)
 četrtek: 15.00–18.00

PKLS
Delovni čas:
 ponedeljek, torek,
 četrtek, petek:
 15.00–19.00
 sobota: 8.00–13.00
Poletni delovni čas
(julij, avgust)
 torek, četrtek, petek:
 8.00–15.00
 ponedeljek, sredo:
 10.00–18.00
Krajevna knjižnica
Prevalje
 Tel: 02 823-11-75
Redni delovni čas:
 ponedeljek, sredo,
 četrtek:
 14.00–19.00
 torek: 8.00–12.00
Poletni delovni čas
(julij in avgust)
 ponedeljek, sredo:
 14.00–18.00
 četrtek: 10.00–14.00

Krajevna knjižnica Mežica Tel: 02 827-77-30 02 827-77-31 Redni delovni čas: ponedeljek: 8.00–13.00 sredo, petek: 14.00–19.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) sredo: 14.00–18.00 petek: 10.00–13.00	Krajevna knjižnica Žerjav Tel: 02 823-96-74 02 823-96-75 Redni delovni čas: torek: 16.00–18.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) torek: 16.00–17.00
Krajevna knjižnica Črna na Koroškem Tel: 02 823-85-41 Redni delovni čas: torek, četrtek: 15.00–19.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) torek: 15.00–19.00	Izposojevališče Strojnska Reka Redni delovni čas: sredo: 16.00–17.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) zaprto
Izposojevališče Strojna Od februarja 2019 zaprta zaradi obnove prostorov.	Izposojevališče Leše Redni delovni čas: petek: 15.00–16.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) zaprto
Izposojevališče Podpeca Redni delovni čas: petek: 16.00–17.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) zaprto	Bukvarna Ajta Tel: 02 620 48 72 Redni delovni čas: torek, četrtek: 16.00–19.00 sredo: 9.00–12.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) torek, četrtek: 16.00–19.00 sredo: 9.00–12.00

V poletnem času (julij in avgust): ob sobotah in prazniku (15. avgust) zaprto.

Pravilnične ure v **PKLS**: ob sredo ob 17.00 uri.

Pred prazniki: 30. aprila in 24. decembra: 8.00–14.00, 31. december zaprto.

IV Izvajanje dejavnosti javne knjižnične službe

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem je v letu 2019:

pridobivala, strokovno obdelala, hranila in posredovala knjižnično gradivo;

zagotavljala dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij;

izdelovala knjižnične kataloge in podatkovno zbirko;

skrbela za delovanje knjižnične mreže in izposojlo knjižničnega gradiva;

načrtovala in izvajala delo z mladimi in odraslimi bralci, vplivala na razvoj bralne kulture;

z organizacijo kulturnih prireditev prispevala k bogatejši kulturni ponudbi svojega kraja;

nadaljevala izgradnjo podatkovne zbirke (Koroška lokalna bibliografija);

pomagala pri koordinaciji dela Društva bibliotekarjev Koroške;

izvajala strokovno pomoč in svetovanje drugim knjižnicam na svojem območju;

sodelovala v medknjižnični izposoji;

pridobivala in izobraževala uporabnike;

skrbela za informacijsko opismenjevanje uporabnikov;

varovala knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik.

a) zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij (območna zbirka)

b) strokovna pomoč knjižnicam na območju (svetovalno delo)

c) koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

č) usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja

V Kadri

31. 12. 2019 je bilo v knjižnici za nedoločen čas zaposlenih 21 delavcev. Do 31. 12. 2019 so bili zaposleni še: ena reelekcija, ena delavka za določen delovni čas in tri delavke za nadomeščanje.

DELOVNO MESTO	NEDOLOČEN ČAS	DOLOČEN ČAS	NADOMEŠČANJE
bibliotekar	10		1
knjižničar	4		
knjižničar v bukvarni Ajta	1		1
manipulant	1,5		
čistilka	1,5		0,5
hišnik	1		
računovodja	1		
informatik	1		
samostojni strokovni svetovalec		1	
direktorica		1	
SKUPAJ:	21	2	2,5

VI Knjižnica v številkah

4.688 aktivnih članov

258.951 izposoj knjižničnega gradiva

207.452 obiskovalcev

644 prireditve (159 odrasle, 485 za mlade)

10.431 podanih informacij

prirast gradiva:

7.124

skupna zbirka gradiva:

244.507

Bibliografija Koroške

- evidentiranih je bilo 3.084 časnikov, časopisov in revij
- kreiranih je bilo 1.080 zapisov za članke

Digitalizacija

- Koroški Slovenec (21 letnikov, 4180 strani)
- Prepih (13 letnikov, 7404 strani)
- revijo Odsevanja (29 letnikov, 3247 strani)
- 44 rokopisov Jakoba Špicarja (1480 strani)
- Fototeka (300 fotografij)

VII Projekti

1 Projekt Lahko je brati: razvoj temeljnih usmeritev, metod, didaktičnih gradiv in spremljajočih orodij za lahko branje v Sloveniji

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika je sodelovala v dvoletnem projektu Lahko je brati, ki ga izvaja zavod Risa skupaj z Univerzo v Mariboru, Zvezo Sožitje, Inštitutom Integra in Društvom Labra. Glavni namen projekta, ki ga financirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada, je sistemski razvoj lahkega branja na nacionalni ravni.

Lahko branje pomeni, da je informacija dostopna, berljiva, jasna in razumljiva ljudem, ki imajo težave pri branju ter razumevanju standardnih besedil. Namenjeno je predvsem dvema glavnima ciljnim skupinama. V prvi so ljudje, ki zaradi različnih oviranosti trajno potrebujejo lahko berljive informacije in publikacije (npr. ljudje, ki doživljajo disleksijo, motnjo v duševnem razvoju, specifične učne motnje, motnje avtističnega spektra, demenco, ...). V drugo spadajo ljudje, ki imajo slabše razvito veščino branja ali slabo poznajo jezik in sčasoma mogoče ne bodo imeli več potrebe po lažje berljivih tekstih (npr. priseljenci, neizkušeni bralci, ...).

V okviru projekta so v letu 2019 izšli didaktični priročnik, korpus sopomenk/ «lažjih besed» za lažjo pripravo lahko berljivih informacij in zbirke slik za vizualno opremo lahko berljivih gradiv, potekala so tudi različna izobraževanja.

Koroška osrednja knjižnica nudi gradivo za lahko branje in dostop do časopisa 20 MINUT, tekom projekta je skrbela za promocijo in osveščanje ljudi o lahkem branju. Svojo zbirko gradiv je in bo dopolnjevala, prav tako pa bo dopolnjevala spletno stran z zanimivimi in koristnimi informacijami ter povezavami (informacije najdete pod zavihkom aktualno → storitve za uporabnike s posebnimi potrebami → kotiček za lahko branje). V sklopu »Korošci pa bukve beremo« že vrsto let poteka branje za bralno priznanje v lahkem branju.

S tem projektom smo želeli prispevati k dejavnejšemu vključevanju navedenih ciljnih skupin v družbo, saj je dostop do kulture, literature in informacij v razumljivi obliki osnovna demokratična pravica vseh.

S strani KOK je bila odgovorna Maja Dretnik.

2 »Shtorija od enih starih bukovnikov ino visharjev«

V okviru čezmejnega projekta ARGE Geopark Karawanken je domoznanski oddelk sodeloval pri zasnovi vsebinskega dela Muzeja o Blažu Mavrelu in koroških bukovnikih oz. zasnovi Bukovniške sobe v vaškem centru Strojna z naslovom »Shtorija od enih starih bukovnikov ino visharjev«.

Največ gradiva v zvezi s to tematiko je hranjenega v zapuščini dr. Franca Kotnika, ki jo je Koroška osrednja knjižnica odkupila že v petdesetih letih prejšnjega stoletja in smo ga tudi uporabili pri celotni vsebinski zasnovi spominske sobe na Strojni. Vsebine spominske sobe bodo dobile tudi povezave (s QR kodami) do spletnih vsebin na portalu Kamra, dLib in spletni strani knjižnice.

VIII Oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva

1 Knjižnična zbirka

Temeljna naloga knjižnice je pridobivanje, strokovna obdelava, hranjenje in posredovanje gradiva, s čimer se uresničuje univerzalna demokratična dostopnost do informacij. Cilj knjižnice je pridobiti čim več novega kvalitetnega gradiva.

Nakup knjižničnega gradiva se izvaja po določenih kriterijih nabavne politike in z upoštevanjem strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice.

Knjižnica ima ustrezen izbor gradiva, kadar je letni prirast sestavljen iz do 50 % strokovnega in do 50 % naslovov leposlovnega gradiva. Pri izboru se upoštevajo potrebe odraslega prebivalstva ter otrok in mladine. Slednjim naj bi knjižnica v okviru letnega prirasta namenila 30 % naslovov. Neknjižno gradivo naj bi predstavljalo 10 % prirasta.

Pri nakupu knjižničnega gradiva knjižnica upošteva veljavne Standarde za splošne knjižnice, letno evalvacijo obstoječih zbirk in njihovo uporabo, strukturo in število prebivalstva, velikost in poslanstvo knjižnice, značilne in posebne potrebe okolja, enako dostopnost za vse prebivalce, dostopnost naslovov na tržišču, informacijske, raziskovalne in kulturne potrebe okolja. Natančnejši kriteriji so opredeljeni v Dokumentu o nabavni politiki in vsakokratnem Letnem načrtu nabave gradiva; oba dokumenta sta dostopna na spletni strani knjižnice <https://www.rav.sik.si/informacije/katalog-informacij-javnega-znacaja/seznam-strateskih-in-programskih-dok>.

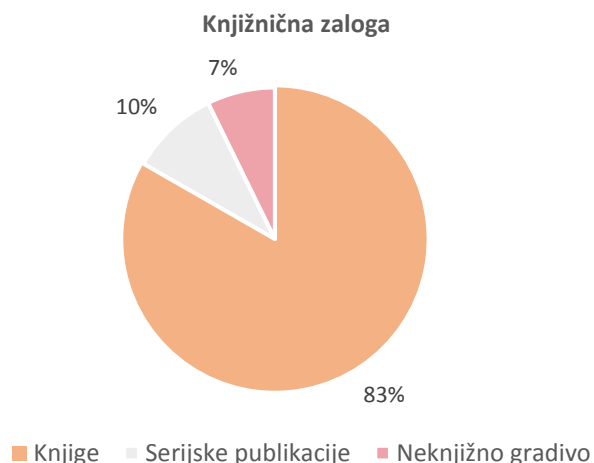
Koroška osrednja knjižnica skrbi za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na svojem območju. Pri tem upošteva delež prebivalcev in uporabnikov knjižnice, značilne potrebe določenega okolja, kvaliteto zbirke v posamezni enoti, prostorske pogoje posamezne knjižnice v lokalni mreži in obseg finančnih sredstev.

Da bi se čim bolj približali standardnim določilom zbirke glede na analizo zbirk, v posameznih enotah knjižnice težimo k izboljšanju ponudbe strokovnega knjižničnega gradiva ter neknjižnega gradiva, hkrati pa upoštevamo potrebe in želje uporabnikov oz. značilnosti posameznega okolja.

Obvezni izvod je, kot določa Zakon o obveznem izvodu publikacij, lociran v osrednji knjižnici, darovi pa so

glede na potrebe locirani v osrednji knjižnici in v krajevnih knjižnicah.

Knjižnična zaloga je dosegla 244.507 enot inventariziranega gradiva, od tega 203.626 knjig, 23.113 serijskih publikacij in 17.768 enot neknjižnega gradiva.

1.1 Dopolnjevanje knjižnične zbirke v letu 2019

V letu 2019 je knjižnica ob obveznem izvodu publikacij in darovih obnavljala in dopolnjevala knjižnično zbirko predvsem z nakupom, in sicer s sredstvi občin ustanoviteljic (Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem), Ministrstva za kulturo (v nadaljevanju MK) in lastnimi sredstvi.

V letu 2019 je knjižnica pridobila 7.124 enot gradiva in realizirala 109 % letnega načrta.

Pridobljeno gradivo je namenjeno za:

- spodbujanje in razvijanje branja, bralne kulture in informacijske pismenosti in projekte promocije branja (KOK uspešno izvaja projekta Predšolska bralna značka Petra Nosa in bralna značka za odrasle Korošci pa bukve beremo);
- kvalitetno ponudbo leposlovja slovenskih avtorjev, zahtevnejših prevodov in humanistike, tudi leposlovja v tujih jezikih (angleški, nemški, francoski, ruski, italijanski, španski);
- dopolnjevanju zbirke za »lahko branje«;
- dopolnjevanje posebnih zbirk;
- dopolnjevanje zbirke glede na zahteve uporabnikov in povečano povpraševanje po posameznih področjih in naslovih (rezervirano gradivo);
- zadovoljevanje potreb po izobraževanju z gradivom različnih strok, poljudnih in zahtevnejših na različnih medijih (učenje

- jezikov, permanentno izobraževanje, spoznavanje zgodovine, umetnosti);
- dostop do elektronskih virov informacij;
 - načrtno dopolnjevanje domoznanske zbirke;
 - dopolnjevanje AV zbirke (zgoščenke in DVD-ji) s kvalitetno glasbo in filmi domačih in tujih avtorjev;
 - kvalitetno ponudbo periodike v slovenskem jeziku in del v tujih jezikih;
 - ponudbo gradiva, namenjenega kvalitetnemu preživljanju prostega časa (hobiji, interesne dejavnosti, osebna rast, umetnost ...);
 - dopolnjevanje posebne zbirke Stripoteka.

1.2 Prirast gradiva 2019 v celoti

1.2.1 Prirast gradiva po načinu nabave

NAČIN NABAVE	GRADIVO/ŠT. ENOT
NAKUP	
MK	811
OBČINE	2.430
LASTNA SREDSTVA	250
NAKUP SKUPAJ	3.491
DRUGO	
OBVEZNI IZVODI	2.450
DAROV	621
ZAMENA	0
STARI FOND	562
DRUGO SKUPAJ	3.633
SKUPAJ	7.124

1.2.2 Prirast gradiva po vrsti gradiva in načinu nabave

NAČIN DOBAVE	KNJIGE	SERIJSKE	NEKNJIŽNO	SKUPAJ
MK	561	205	45	811
OBČINE	2.391	0	39	2.430
LASTNA SREDSTVA	249	0	1	250
OBVEZNI IZVODI	1.788	563	99	2.450
DAROV	451	103	67	621
ZAMENA	0	0	0	0
STARI FOND	7	4	551	562
SKUPAJ	5.447	875	802	7.124

1.2.3 E-viri

V letu 2019 je knjižnica omogočala tudi dostop do 10 e-virov:

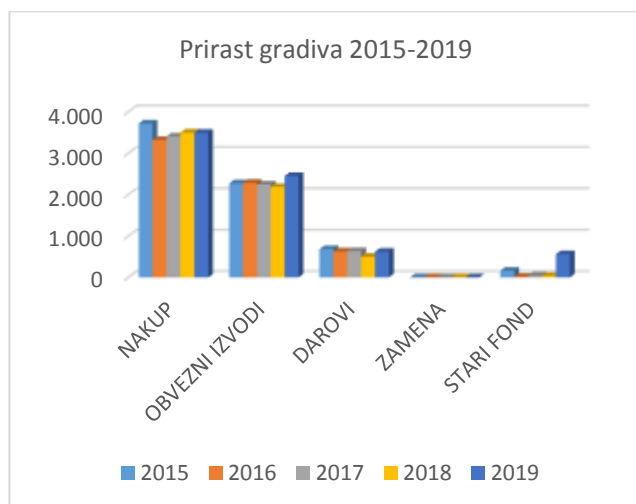
ELEKTRONSKI VIR	OPIS
EBSCOHOST	Servis, ki omogoča iskanje, pregledovanje, shranjevanje in tiskanje polnih besedil člankov z vseh znanstvenih področij (podatkovne zbirke Academic Search Elite, Business Source Premier, MasterFILEPremier, Newspaper Source in MEDLINE)
BIBLOS	Spletni distribucijski portal za izposajo elektronskih knjig
ARHIV VEČERA	Arhiv člankov Večera
TAX-FIN-LEX	Spletni portal z dokumenti iz davčnega, računovodsko-finančnega in pravnega področja, imenovan Tax-Fin-Lex (TFL)
PRESSREADER	Več kot 7.300 naslovov dnevnega časopisa in revij iz več kot 100 držav in v več kot 60 jezikih v elektronskem okolju. V slovenskem jeziku so dostopni: Večer (samo še v januarju in februarju), Dnevnik in Nedeljski dnevnik
DELO	Arhiv člankov Dela
KNJIŽNIČARSKÉ NOVICE	Informativni bilten, ki seznaja slovenske knjižnične delavce s tekočimi dogajanji in novostmi v stroki
ZPS	Revija Zveze potrošnikov Slovenije - revija za potrošnike, rezultati testov izdelkov in storitev, koristne informacije in nasveti
E-FINANCE	Tiskane izdaje časopisa Finance v elektronski obliki
PRAVNA PRAKSA	Časopis za pravna vprašanja

FINANCIRANJE E-VIROV	
FINANCER	ŠTEVILO
MK	6
MK – OOK	2
LASTNA SREDSTVA	1
DRUGO	1
SKUPAJ:	10

Financiranje e-virov

1.2.4 Prirast gradiva 2015–2019

PRIRAST PO NAČINU DOBAVE					
	2015	2016	2017	2018	2019
NAKUP	3.718	3.319	3.403	3.499	3.491
OBVEZNI IZVODI	2.271	2.284	2.245	2.184	2.450
DAROVI	684	627	634	500	621
ZAMENA	0	0	0	4	0
STARI FOND	160	15	43	36	562
SKUPAJ	6.833	6.245	6.325	6.223	7.124

Koroška osrednja knjižnica se je kot javna in izobraževalna ustanova svojim uporabnikom trudila nuditi širok izbor knjižničnega gradiva, ki ustreza njihovim potrebam po informacijah, izobraževanju, raziskovanju, zadovoljevanju kulturnih potreb in kvalitetnem preživljanju prostega časa. Zato je bil nakup gradiva tudi v tem letu namenjen posameznikom, skupinam, organizacijam v okolju in je v največji možni meri namenjen zadovoljevanju njihovih vsakdanjih potreb in dvigu kakovosti življenja v lokalnih skupnostih okolja.

V osrednji knjižnici je zastopanost naslovov publikacij v javnem interesu, katerih izdajo v zadnjih letih finančno podpira Javna agencija za knjigo v okviru založniških programov in projektov s področja kulture, večje od priporočenega. V krajevnih knjižnicah pa zastopanost dosegamo.

Z realiziranim nakupom smo razširili, dopolnili in še izboljšali ponudbo vseh vrst knjižničnega gradiva; povečali stopnjo zadovoljstva uporabnikov, obrat gradiva in obisk knjižnice, dostopnost in raznovrstnost gradiva, izboljšali kvaliteto zbirke v krajevnih knjižnicah; ohranjali kvaliteto zbirke v osrednji knjižnici; zagotovili gradivo na različnih nosilcih ter gradivo za domoznansko zbirko; dopolnjevali zbirko za uporabnike s posebnimi potrebami ter zbirko stripov v Stripoteki.

Za aktualnost in fizično ohranjanje zbirke smo poskrbeli z nadomeščanjem obrabljenega ali poškodovanega gradiva ter z novimi izdajami in naslovi.

S kupljenim knjižničnim gradivom smo naše uporabnike in širšo javnost seznanjali s seznamami na spletni strani knjižnice, literarnimi večeri oz. predstavitev knjig, v oddaji Knjižni vrtljak na Koroškem radiu, razstavami, mesečnimi prireditvami Knjižna paberkovanja in drugimi prireditvami.

2.1.1 Dosežen obseg nakupa iz sredstev občin ustanoviteljic

Nakup za leto 2019 je bil prilagojen razmeram v delu, kjer sredstva za nakup knjižničnega gradiva zagotavlja Občina Mežica, ki je zagotovila 50 % manj sredstev. Ostale občine ustanoviteljice so za nakup knjižničnega gradiva zagotovile vsa sredstva.

Spremljali smo rezervacije posameznih naslovov in dokupili tiste, kjer je bilo rezervacij več kot pet. Prav zaradi tega je prišlo do manjšega odstopanja pri razmerju leposlovje-stroka, saj si uporabniki največkrat rezervirajo leposlovje, zato je tudi težko slediti standardom za prirast.

2.1.2 Dosežen obseg nakupa iz sredstev Ministrstva za kulturo RS

Iz sredstev MK je knjižnica v letu 2019 kupila skupaj 811 izvodov knjižničnega gradiva (561 izvodov knjig,

2 Nakup knjižničnega gradiva 2019

2.1 Vsebinska obrazložitev, utemeljitev in doseženi cilji

Knjižnica je v letu 2019 načrtovala nakup v višini 3.500 izvodov knjižničnega gradiva, realizirala pa ga je v višini 3.491 enot, kar je 99,74 %. Na prebivalca predstavlja to 0,14 enot gradiva. Povprečna cena na enoto je 21,49 EUR.

Nakup smo realizirali tudi za zamejce oz. Slovensko študijsko knjižnico Celovec v višini 674 enot gradiva, za kar smo od MK RS prejeli dodatna sredstva.

Sredstva smo namenili tudi za plačilo uporabnine BIBLOS-a, ki že v osnovi predstavlja velik strošek ter plačilo licenčnine za e-vire.

Knjižnica je z letnim nakupom v letu 2019 dopolnila zbirko z naslovi aktualnega gradiva in zagotovila enakomerno zastopanje vseh področij znanosti oz. različnih tematskih in predmetnih področij, različnih strok in znanstvenih disciplin (poljudno in znanstveno gradivo), leposlovja domačih in tujih avtorjev v slovenskem in drugih jezikih, dopolnjevala domoznansko zbirko, zbirko stripov v Stripoteki in zbirko za uporabnike s posebnimi potrebami (velike črke, lahko branje, disleksija ...).

205 izvodov serijskih publikacij in 45 izvodov neknjižnega gradiva) ter 279 licenc za e-knjige (220 osnovni paket in 59 dokupov licenc) v sistemu BIBLOS.

2.1.3 Dosežen nakup iz lastnih sredstev

Knjižnica že nekaj let v okviru možnosti za nakup knjižničnega gradiva namenja tudi lastna sredstva. V letu 2019 smo zato namenili 4.326 EUR in poleg knjig zagotovili dostop do e-vira Tax-Fin-Lex.

Financer	%
MK	32
Občine	63
Lastna sredstva	5
SKUPAJ	100

2.2 Razmerja naslovov

Prirast je bil dosežen v naslednjih razmerjih:

- strokovno in leposlovno gradivo: 50 % : 50 %
- razmerje med naslovi za odrasle in mladino: 65 % : 35 % v korist gradiva za mladino
- neknjižno gradivo: 3,60 %
- serijske publikacije: 137

V razmerju z ostalimi vrstami gradiva smo načrtovali nakup nekoliko manj naslovov neknjižnega gradiva s poučno vsebino, filme in glasbo na zgoščenkah (CD in DVD), realizirali pa še v nekoliko manjšem številu, saj uporabniki vedno manj povprašujejo po tovrstnem gradivu. Nove tehnologije jim namreč omogočajo dostop do le-teh na druge načine.

2.3 Nakup po vrsti gradiva

VRSTA GRADIVA	SKUPAJ
KNJIŽNO GRADIVO	3.202
NEKNJIŽNO GRADIVO	84
SERIJSKE PUBLIKACIJE	205
SKUPAJ	3.491

3 Uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva

Koroška osrednja knjižnica je osrednja knjižnica za 4 občine (Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem), v katerih deluje 6 organizacijskih enot (osrednja knjižnica, 5 krajevnih knjižnic: Prevalje, Mežica, Črna na Koroškem, Kotlje, Žerjav) ter 4 izposojevališča (Leše, Strojnska Reka, Podpeca in Strojna).

Knjižnica skrbi za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na svojem območju. Pri tem upoštevamo delež prebivalcev in uporabnikov knjižnice, značilne potrebe določenega okolja, kvaliteto zbirke v posamezni enoti, prostorske

pogoje posamezne knjižnice v lokalni mreži in obseg finančnih sredstev.

Hkrati upoštevamo potrebe in želje uporabnikov oz. značilnosti posameznega okolja. Za doseganje standardov sestave zbirk v osrednji in krajevnih knjižnicah redno izvajamo tudi odpis neaktualnega in zastarelega gradiva in če je možno tudi z nadomeščanjem gradiva.

Gradivo je v celoti obdelano v COBISS-u in locirano v osrednji knjižnici, enotah oz. krajevnih knjižnicah, izposojevališčih ter v Slovenski študijski knjižnici v Celovcu.

3.1 Razporeditev gradiva, kupljenega v letu 2019 v mreži Koroške osrednje knjižnice

Osrednja knjižnica	1.161
Knjižnica Prevalje	650
Knjižnica Mežica	185
Knjižnica Črna	375
Knjižnica Kotlje	157
Knjižnica Žerjav	5
Premična zbirka	215
Skupaj	3.491

4 Nakup za zamejce

Knjižnica je v okviru pogodbe MK RS za nakup gradiva izvedla tudi nakup knjižničnega gradiva za potrebe sodelovanja s Slovenci v zamejstvu za Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu: 660 enot knjižnega gradiva in 14 naslovov periodike, skupaj 674 enot gradiva.

5 Nabava in obdelava domoznanskega gradiva

5.1 Prirast gradiva

V domoznanskem oddelku smo v letu 2019 pridobili, strokovno obdelali v sistemu Cobiss in dokumentirali 693 enot gradiva:

- 238 izvodov knjig z domoznansko vsebino
- 74 letnikov časopisov, časnikov, glasil iz vse Koroške krajine in iz zamejske Koroške
- 2 raziskovalni nalogi
- 7 diplomskih del
- 7 avdio in video gradivo
- 253 razglednic
- 112 fotografij

Pridobili smo tudi 347 enot gradiva, ki smo ga evidentirali:

- 5 rokopisov
- 1 razglednico
- 34 fotografij
- 9 filatelističnih izdaj
- 23 slikovnega materiala za Artoteko
- 275 drobn tisk

6 Retrospektivni vnos gradiva /elektronski katalog

Nadaljeval se je retrospektivni vnos gradiva v katalog, in sicer vnos starejše zaloge periodike v skladišču (85) in starega fonda za potrebe digitalizacije (564).

SKUPAJ: 649 enot gradiva.

7 Preusmerjanje gradiva

Kvalitetna izgradnja in upravljanje zbirke pomeni tudi redno izločanje in preusmerjanje starejšega gradiva v skladišče. Zato smo tudi v letu 2019 iz prostega pristopa v oddelku za odrasle v skladišče preusmerjali predvsem dvojnice in manj aktualno gradivo.

8 Izločanje knjižničnega gradiva in odpis

V letu 2019 smo nadaljevali z načrtovanim odpisom knjižničnega gradiva. Pri tem smo upoštevali Pravilnik za izločanje in odpis knjižničnega gradiva NUK, Pravilnik o odpisu knjižničnega gradiva Koroške osrednje knjižnice in Normative in standarde za splošnoizobraževalne knjižnice.

Izločili in odpisali smo 3.151 enot uničenega, poškodovanega, izgubljenega, odvečnega in zastarelega gradiva.

8.1 Odpisano gradivo

	KNJIGE	NEKNJIŽNO GRADIVO	SERIJSKE PUBL.	SKUPAJ
ODD. ZA ODRASLE	962	60	707	1.729
ODD. ZA MLADINO	386	52	5	443
KNJIŽNICA PREVALJE	441	12	16	469
KNJIŽNICA MEŽICA	325	3	8	336
KNJIŽNICA ČRNA	40	0	12	52
KNJIŽNICA KOTLJE	62	9	16	87
KNJIŽNICA ŽERJAV	1	0	2	3
IZPOSOJEV. LEŠE	1	0	0	1
IZPOSOJEV. STR. REKA	0	0	0	0
IZPOSOJEV. PODPECA	0	0	0	0
POTUJOČI ODD.	31	0	0	31
SKUPAJ	2.249	136	766	3.151

8.2 Razlogi za odpis

ZASTARELO	748	23,19 %
IZGUBLJENO	20	0,35 %
POŠKODOVANO	1.128	35,80 %
ODVEČ	208	0,66 %
NE SHRANJUJEMO (OI)	1.391	33,00 %
PO INVENTURI 2018	248	7 %
SKUPAJ	3.151	100 %

Sezname izločenega gradiva smo po Pravilniku za izločanje in odpis knjižničnega gradiva najprej ponudili Narodni in univerzitetni knjižnici, nato pa smo z njim samostojno razpolagali.

Z izločenimi in odpisanimi knjigami smo večinoma oskrbovali Bukvarno Ajta, kjer smo jih ponudili po simbolni ceni od 1 do 10 EUR, druge smo podarili.

8.3 Gradivo smo podarili

- 320 knjig - Občina Ravne na Koroškem,
- 480 knjig - ZD Ravne na Koroškem,
- 121 knjig - Univerzitetna knjižnica Maribor,
- 150 knjig - bralcem v poletni čitalnici pod magnolijo,
- 340 knjig - za »120m knjig« na Ravenskih dnevih,
- 120 knjig - na božičnem sejmu na Ravnah,
- 114 knjig - OŠ Črna na Koroškem za menjavo otroške in mladinske literature.

Ostalo smo podarili Bukvarni Ciproš in Bukvarni Fajči.

9 Katalog Cobib.si

Lokalni katalog je na dan 31. 12. 2019 štel 244.744 zapisov. Gradivo, ki še ni v Cobiss-u, predstavlja gradivo, za katero Cobiss še ne omogoča obdelave (rokopisno gradivo, drobni tiski...) ali pa je gradiva v veliki količini (fotografije, razglednice) in ga še nismo vnesli v celoti.

V bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI je 5 katalogizatorjev z licenco skupaj v letu 2019 prispevalo 1.441 lastnih zapisov (od leta 1991 je skupni prispevek 58.105 zapisov).

10 Zaščita in varovanje gradiva

Da bi gradivu podaljšali življenjsko dobo, ga zaščitimo (ovijemo) z zaščitno folijo.

V letu 2019 smo zaščitili 3.453 enot knjižnega gradiva:

Študijska knjižnica	1.795
Pionirska knjižnica	531
Knjižnica Prevalje	418
Knjižnica Mežica	180
Knjižnica Črna	316
Knjižnica Kotlje	107
Knjižnica Žerjav	7
Potujoči oddelek	99
Skupaj	3.453
Od tega OBVEZNI IZVOD	499

Novo gradivo v prostem pristopu v osrednji knjižnici je opremljeno tudi z zaščitnimi nitkami proti kraji.

11 ZBIRKA – stanje 31. 12. 2019

11.1 Zbirka

ODDELEK	ŠTEVILO GRADIVA
ODDELEK ZA ODRASLE	141.280
PROSTI PRISTOP	49.678
SKLADIŠČE	91.602
POTUJOČI ODDELEK	6.852
OBDELAVA	2.974
MLADINSKI ODDELEK	23.459
ENOTE	49.011
ŠTUDIJSKI ODDELEK S POSEBNIMI ZBIRKAMI	20.931
PREŽIHOVA SOBA	205
SUHODOLČANOVA SOBA	134
KOTNIKOVA SOBA	2.644
RARITETE, BIBLIOF. IZD., MINIATURKE	1.146
STARINE	106
ARTOTEKA	701
FOTOTEKA	3.010
ZAPUŠČINA SONJE KOTNIK	78
ZAPUŠČINA JANKO MESSNER	64
DOMOZNANSKA ZBIRKA	12.843
SKUPAJ	244.507

11.2 Zbirka po enotah

	ENOTA	ŠT. GRADIVA
	PREVALJE	16.503
	MEŽICA	13.254
	ČRNA	9.718
	KOTLJE	6.085
	ŽERJAV	2.191
IZPOSOJEVALIŠČE ¹	STROJNSKA REKA	177
	LEŠE	784
	PODPECA	299
	SKUPAJ	49.011

Pripravila:

Darja Molnar, vodja Oddelka za
nabavo in obdelavo

¹ Ni všteto gradivo iz potujočega oddelka

IX Oddelek izposoje

1 Izposoja

V letu 2019 smo **4.688** članom izposodili 258.951 enot gradiva. Celotna izposoja knjižničnega gradiva (na dom in v čitalnico) se je v primerjavi z letom 2018 zmanjšala za 11 %.

IZPOSOJA GRADIVA						
	NA DOM		V ČITALNICO		SKUPAJ	
KNJIŽNICA	2018	2019	2018	2019	2018	2019
ODDELEK ZA ODRASLE	138.917	131.736	46.166	31.033	185.083	162.769
ODDELEK ZA OTROKE IN MLADINO (PKLS)	32.125	31.633	4.284	3.802	36.409	35.435
OSREDNJA KNJIŽNICA	171.042	163.369	50.450	34.835	221.492	198.204
PREVALJE	15.536	17.604	3.222	3.234	18.758	20.838
MEŽICA	19.383	17.911	4.943	2.521	24.326	20.432
ČRNA NA KOROŠKEM	8.116	8.295	6.819	973	14.935	9.268
KOTLJE	5.124	5.703	1.846	1.086	6.970	6.789
ŽERJAV	1302	1.076	1239	433	2.541	1.509
IZPOSOJEVALIŠČE LEŠE	839	451	0	0	839	451
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNSKA REKA	910	869	0	0	910	869
IZPOSOJEVALIŠČE PODPECA	30	7	0	0	30	7
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNA	169	31	0	0	169	31
ENOTE SKUPAJ	51.409	51.947	18.069	8.247	69.478	60.194
ELEKTRONSKE KNJIGE	602	553			602	553
MREŽA SKUPAJ	223.053	215.869	68.519	43.082	291.572	258.951

Preko knjigomata so si uporabniki izposodili 789 enot gradiva, 387 enot gradiva so vrnili.

1.1 Izposoja domoznanskega gradiva

V letu 2019 smo izposodili in podaljšali 2.386 enot domoznanskega gradiva. Na dom smo izposodili 1970 enot gradiva ter 416 v čitalnico. Od tega je bilo 115 enot gradiva izposojenih v enotah.

V primerjavi z lanskim letom se je tudi izposoja domoznanskega gradiva zmanjšala za 12 odstotkov.

1.2 Izposoja elektronskih knjig na daljavo

Bralcem omogočamo izposajo literature brez obiska v knjižnici. Za izposajo od doma potrebujemo napravo in program za branje elektronskih knjig, internetno povezavo (samo za čas izposoje e-knjig) ter avtorizacijske podatke. Spletna eKnjižnica in eKnjigarna se imenuje Biblos. V letu 2019 smo zabeležili 553 izposoji elektronskih knjig, kar je 8 odstotkov manj kot leta 2018. Predpostavljamo, da je manjša uporaba zaradi težav v delovanju sistema za branje.

1.3 Medknjižnična izposoja

V letu 2019 smo obravnavali 421 naročil za medknjižnično izposajo, kar je 37 % več kot leta 2018.

Iz drugih knjižnic smo prejeli 268 zahtevkov za izposajo gradiva, od tega smo jih realizirali 260. Prejeli smo tudi 19 naročil za nakup članka in vse realizirali.

Drugim knjižnicam smo poslali 127 zahtevkov za izposajo gradiva, od tega smo prejeli 114 izvodov gradiva. Drugim knjižnicam smo poslali 7 naročil za nakup članka, od tega je bilo realiziranih 5.

Tudi v letu 2019 smo našim članom omogočali brezplačno medknjižnično izposajo med knjižnicami na koroškem območju in iz Slovenske študijske knjižnice v Celovcu.

1.4 Podaljšanje

Izposojenemu gradivu je praviloma dvakrat možno podaljšati rok izposoje ustno, pisno, po telefonu, preko telefonskega odzivnika – bibliofona, po spletu in preko knjigomata.

Od vseh podaljšanj je bilo:

- V knjižnici ali po telefonu 59.562 enot gradiva.
- Preko COBISS+ in mCOBISS-a 32.323 enot gradiva.
- Preko telefonskega odzivnika – bibliofona 1.938 enot gradiva.
- Preko knjigomata 68 enot gradiva.
- Skupaj smo v letu 2019 zabeležili 93.8911 podaljšanj gradiva.

1.5 Rezervacije in naročila

REZERVACIJE, NAROČILA	2017	2018	2019
REZERVACIJA NEPROSTEGA GRADIVA – KNJIŽNICA	8.388	8.102	7.835
REZERVACIJA NEPROSTEGA GRADIVA PREKO COBISS+ IN mCOBISS	5.383	4.560	4.638
REZERVACIJA PROSTEGA GRADIVA – KNJIŽNICA	3.746	3.835	3.935
REZERVACIJA PROSTEGA GRADIVA PREKO COBISS+ IN mCOBISS	9.549	9.379	9.738
PREKLICANE REZERVACIJE, DODELJENE NASLEDNJEMU ČLANU	1.211	59	51
SKUPAJ	28.277	25.935	26.197

V letu 2019 smo članom knjižnice rezervirali ali pripravili 26.197 enot gradiva, kar je 1 odstotek več kot leta 2018.

2 Članstvo

V letu 2019 je 4.688 članov Koroške osrednje knjižnice v mreži vseh knjižnic opravilo vsaj eno transakcijo (obisk) v knjižnici. Izračun upošteva določeno fizično ali spletno aktivnost v knjižnici kot celoti (ne seštevka po posameznih oddelkih). Vsak član si je v povprečju izposodil 55 enot gradiva.

Število aktivnih članov se nam je v primerjavi z letom 2018 zmanjšalo. Glede na kategorije članov se nam je povečalo število predšolskih otrok in upokojencev.

KATEGORIJA ČLANA 2019	MLADINA**	ODRASLI
PREDŠOLSKI OTROCI	264	/
OSNOVNOŠOLCI	926	/
DIJAKI	/	603
ŠTUDENTI	/	474
ZAPOSLENI	/	1.449
NEZAPOSLENI	/	282
UPOKOJENCI	/	628
DRUGO	/	62
SKUPAJ	1.190	3.498

**Izraz mladina vključuje mlade do vključno 14. leta starosti.

Prikaz števila aktivnih članov po občini prebivališča (izpostavljene so koroške občine):

2092	občanov Občine Ravne na Koroškem
921	občanov Občine Prevalje
546	občanov Občine Mežica
381	občanov Občine Črna na Koroškem
282	občanov Občine Slovenj Gradec
270	občanov Občine Dravograd

36	občanov Občine Muta
41	občanov Občine Radlje ob Dravi
24	občanov Občine Vuzenica
15	občanov Občine Mislinja
4	občana Občine Podvelka
2	občana Občine Ribnica na Pohorju
74	občanov drugih slovenskih/tujih občin

3 Odprtost

Koroška osrednja knjižnica je bila v letu 2019 za uporabnike odprta 112 ur tedensko: 60 ur osrednja knjižnica, 5 ur enota Kotlje, 1 uro izposojevališče Strojnska Reka; 19 ur enota Prevalje, 1 uro izposojevališče Leše (Občina Prevalje); 15 ur enota Mežica (Občina Mežica); 8 ur enota Črna, enota Žerjav 2 uri in izposojevališče Podpeca 1 uro (Občina Črna na Koroškem). Izposojevališče Strojna (Občina Ravne na Koroškem) je bila od februarja zaprta, zaradi prenove prostorov.

Do letnih razlik prihaja zaradi praznikov.

25. 10. 2019 je bila knjižnica zaprta zaradi strokovne ekskurzije.

KNJIŽNICA	URE 2017	URE 2018	URE 2019
OSREDNJA KNJIŽNICA	2.771	2.760	2.775
PREVALJE	878	849	852
MEŽICA	661	656	673
ČRNA NA KOROŠKEM	356	360	348
KOTLJE	229,5	229,5	221,5
ŽERJAV	86	89	87
IZPOSOJEVALIŠČE LEŠE	42	40	38
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNSKA REKA	41	42	40
IZPOSOJEVALIŠČE PODPECA	42	42	36
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNA	20	42	4
ENOTE SKUPAJ	2.355,5	2.349,5	2.299,5
MREŽA SKUPAJ	5.126,5	5.109,5	5.075

4 Obisk in informacije

Knjižnico je v letu 2019 za potrebe izposoje, ogleda ali obiska prireditev obiskalo 207.452 obiskovalcev.

OBISK 2019	OSREDNJA KNJIŽNICA		KRAJEVNE KNJIŽNICE IN BUKVARNA AJTA	SKUPAJ
	ODDELEK ZA ODRASLE	ODDELEK ZA OTROKE IN MLADINO		
RAČUNALNIŠKA IZPOSOJA	63.892	10.834	23.375	98.101
ROČNO ŠTETJE	32.415	5.392	15.949	53.626
ČITALNICE	21.168			21.168
E-KNJIŽNICA, UVAJANJE	1.382			1.382
VODENI OGLEDI	2.660			2.660
PRIREDITVE	11.354	16.335	2.826	30.515
SKUPAJ				207.452

4.1 Uporaba čitalnic in svetovnega spleta

E-knjižnico (delovne postaje na računalnikih) je v letu 2019 uporabljalo 840 uporabnikov v osrednji knjižnici in 78 uporabnikov v enotah. V primerjavi z letom 2018 je uporaba računalnikov v osrednji knjižnici narasla, vendar se je v enotah zmanjšala.

Število obiskovalcev časopisne in referenčne čitalnice ter Stripoteke se je povečalo. Časopisno čitalnico je obiskalo 7.025 obiskovalcev, referenčno čitalnico 1.875 in študijsko čitalnico 2.008 obiskovalcev. Čitalniške mize med gradivom je uporabljalo 7.237 obiskovalcev. V Stripoteki smo našli 3.023 obiskovalcev. Garderobne omarice sta koristila dva obiskovalca. V poletni čitalnici (pod magnolijo) smo našli 433 obiskovalcev.

4.2 Informacije

Uporabnikom knjižnice dajemo ustne in pisne informacije splošnega in zahtevnejšega značaja.

V Domoznanskem oddelku smo zabeležili 305 analitičnih in splošnih informacij.

Preko elektronske pošte smo odgovorili na 917 sporočil.

Zabeležili smo 455 zahtevnih informacij (svetovanje, priprava gradiva, člankov), od tega je bilo 37 zahtevkov pisnih.

Splošnih informacij je bilo na oddelku za odrasle 6.108, na oddelku za otroke in mladino 814, v enotah pa 1.832.

V letu 2019 smo uporabnikom knjižnice dali 10.431 informacij.

Uporabnikom smo naredili 705 fotokopij iz gradiva, ki ga ne izposojamo na dom. Uporabniki so si natisnili 1.222 strani.

4.3 Vodení ogledi knjižnice

V letu 2019 smo v osrednji knjižnici in zunanjih enotah organizirali različne oblike vodenja.

VODENJE (OGLED/UVAJANJE)	OSREDNJA KNJIŽNICA		KRAJEVNE KNJIŽNICE IN BUKVARNA AJTA	
	ŠTEVILO	OBISKOVALCI	ŠTEVILO	OBISKOVALCI
2019	120	2.660	19	465
2018	149	3299	18	357

Vodenja so potekala tudi v angleškem in nemškem jeziku ter izven rednega delovnega časa. Vodenja smo prilagodili obiskovalcem s posebnimi potrebami.

4.4 Spletna stran in družbena omrežja

Spletno mesto knjižnice je v letu 2019 obiskal 33.996 obiskovalcev. Ti obiskovalci niso upoštevani v ostalih statistikah.

Ob izidu letnega poročila imamo 1.741 sledilcev naše Facebook strani. Na strani objavljamo večino dogodkov, ki se zgodijo v prostorih knjižnice, ter aktualna obvestila.

5 Elektronski viri

5.1 Uporaba podatkovnih zbirk, dostopnih na daljavo, ki jih knjižnica gradi sama

	Število ogledov	
	2018	2019
Artoteka	1.771	314
Rokopisno gradivo	383	167
Bukvopedija	0	0
Foto album	95	60

Podatki, pridobljeni s spletne strani KOK preko Google Analytics.

5.2 Uporaba biografskih podatkovnih zbirk, ki jih knjižnica gradi sama

	Število ogledov	
	2018	2019
Koroški biografski leksikon	5.234	1.266

Podatki, pridobljeni s spletne strani KOK preko Google Analytics.

5.3 Uporaba storitve dostopa na daljavo

V letu 2019 smo preko spletne strani knjižnice oz. spletne povezave <https://login.eviri.ook.sik.si/login> imeli na voljo naslednje elektronske vire: PressReader, Ebscohost in Tax-Fin-Lex.

ODDALJEN DOSTOP (https://login.eviri.ook.sik.si/login)				
	izven lokacij knjižnice		iz prostorov knjižnice	
	št. prijav	št. članov	št. prijav	št. članov
2019	617	27	29	12
2018	681	43	147	20
2017	660	34	137	15

5.4 Uporaba podatkovnih zbirk

Knjižnica je v letu 2019 svojim uporabnikom omogočila dostop do izbranih podatkovnih zbirk, ki so bile dostopne iz knjižnice kot tudi od doma z ustrezno prijavo (uporabniško ime in geslo).

Na voljo so bile podatkovne zbirke: PressReader, Ebscohost, Tax-Fin-Lex, Večer, Delo, Finance, Pravna praksa, ZPS, Knjižničarske novice. Ponudniki na različne načine vodijo statistične podatke, zato v knjižnici zajamemo samo tiste, ki so dostopni in primerljivi.

Tax-Fin-Lex		
	Število vpogledov	Število iskanj
2019	595	141
2018	694	248
2017	819	343

EBSCOhost		
	Število sej	Število iskanj
2019	58	288
2018	158	592
2017	157	991

PressReader			
	Število prebranih člankov (Read articles)	Število prebranih izdaj (Read issues)	Število povezav (Connections)
2019	5445	1389	1133
2018	6407	2597	1461
2017*	4268	1476	870

*podatki, zajeti za obdobje maj–december 2017, zaradi spremembe načina beleženja statistike podatki niso primerljivi s preteklimi leti

Podatki niso zajeti v statistiki izposoje.

6 Oddelek za odrasle

6.1 Dejavnost

6.1.1 Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo«

Projekt promocije branja za odrasle uresničujemo v vseh koroških splošnih knjižnicah in v sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. Za bralno značko Korošci pa bukve beremo berejo posamezniki in zaključene bralne skupine. Del bralne značke za odrasle je tudi lahko branje. Priporočilni bralni seznam obsega kvalitetnejšo beletristiko, strokovno literaturo in elektronske knjige. Za bralno značko je bralo 197 bralcev, od tega 82 za lahko branje.

6.1.2 Čitalnica na prostem

V poletnih mesecih smo organizirali čitalnico na prostem – »Poletna branja pod magnolijo«. Bralcem smo podarili brezplačne izvode odpisanih in podarjenih knjig in revij.

6.1.3 Dan slovenskih splošnih knjižnic (20. 11.)

Na dan slovenskih splošnih knjižnic je svojo biografijo Kot bi luna padla na zemljo predstavila vrhunska slovenska igralka Milena Zupančič. Dan kasneje smo pričeli z novo bralno sezono bralne značke za odrasle Korošci pa bukve beremo. Ob tej priložnosti je imela tematsko predavanje Otroštvo v deželi kralja Matjaža dr. Manja Miklavc.

6.1.4 Dobre knjige

Sooblikujemo spletni portal Dobreknjige.si, kjer slovenske splošne knjižnice priporočamo kakovostno literaturo.

6.1.5 Festival 'ČIČI – Zmeraj prinesi si koco!' in Knjižne olimpijske igre

Na pragu poletja smo izvedli tradicionalni dvodnevni festivalski dogodek prebujanja knjig na prostem ter 5. knjižne olimpijske igre za najmlajše in mlade vseh starosti.

Četrtek popoldan smo v družbi Daria Cortesea 'modrovali pod lipo' in spoznavali koristne divje rastline. Petkovo dopoldne je bilo zopet namenjeno otrokom. Kud Galiarda iz knežjega mesta Celje je predstavil venček srednjeveških plesov iz 15., 16. in 17. stoletja, ki so jih plesali na italijanskih, francoskih in angleških dvorih. Otroci so se učili osnov srednjeveških plesov ter se preizkusili v srednjeveških igrar in mečevanju. Tradicionalno Iskanje knjižnega zaklada za osnovnošolce je zaokrožilo dopoldansko dogajanje našega festivala.

5. knjižne olimpijske igre so tekmovalce preizkusile v znanih disciplinah: Lepotna čitalnica – Koliko knjig [pre-]nesete?, Knjižni maraton – Tekmovanje v hitrem branju, Knjižna uganka – Budilka za možgane in Poligon med knjigami – Iskanje gradiva v prostem pristopu. Po podelitvi knjižno-olimpijskih medalj je sledil še glasbeno-pripovedni festivalski zaključek 7 PRIPOVEDK IN POPEVK – Večer groznih in grozno zabavnih zgodb z obilo glasbe. Ciril Horjak se je tokrat postavil v vlogo izvrstnega interpretatorja in pripovedovalca ter nam z zasedbo odličnih glasbenikov 'Sozvočja Slovenije Trio' pričaral večer temačnejših, malo grozljivih, a vsekakor zabavnih zgodb.

6.1.6 Knjižnica na obisku

Bolnim, ostarelim in invalidom že od leta 2012 omogočamo brezplačno dostavo knjig na dom in brezplačno članstvo v knjižnici. V letu 2019 smo sedmim bralkam vsaj enkrat na mesec dostavili knjige na dom.

6.1.7 Knjižna paberkovanja

Obiskovalcem smo vsak tretji četrtek v mesecu ob 10. uri v prostorih KOK in vsak tretji torek v mesecu v enoti Prevalje predstavili knjižne novitete za otroke in odrasle. Skupaj smo imeli 14 paberkovanj in 322 obiskovalcev.

6.1.8 Knjižni vrtiljak

V sodelovanju s Koroškim radiem Slovenj Gradec smo tudi v letu 2019 tedensko predstavljali novejšo knjižno gradivo: 10 avtoric je v 48-ih oddajah predstavilo 96 knjig.

Sezname (arhiv) predstavljenih knjig objavljamo na spletni strani knjižnice in Facebook-u.

6.1.9 Koroški kotiček

Ponujamo propagandni material o krajih slovenske in avstrijske Koroške, ki so ga prispevali turistično informacijski centri na Koroškem.

6.1.10 Noč knjige

Ob 23. aprilu, svetovnem dnevu knjige, smo ponovno sodelovali v projektu Noč knjige. Ob tej priložnosti smo pripravili literarno delavnico za otroke Na potep med pravljice izvajalke Maje Furman ter KUL Ludek igralnico: Dobra igra v dobri družbi. Otroci, ki so želeli, so nato prespali v knjižnici.

6.1.11 Slovenski praznik kulture (8. 12.)

Ob slovenskem kulturnem prazniku je v naši knjižnici potekala predstavitev knjige Ive Potočnik Ljudje in ulice mojega odraščanja. Na mladinskem oddelku smo praznik kulture počastili z raziskovalno delavnico za mlade z naslovom Zadovoljni Kranj'c.

6.1.12 Sodelovanje z zavodi, društvi, ustanovami in s podjetji

V letu 2019 smo sodelovali s/z:

- A.L.P. Peca d.o.o.,
- Centrom za usposabljanje delo in varstvo Črna na Koroškem,
- domovi starejših,
- Društvom upokojencev Ravne na Koroškem,
- Glasbeno šolo Ravne na Koroškem,
- Koroškim medgeneracijskim centrom,
- Koroškim pokrajinskim muzejem,
- Koroškim radiem Slovenj Gradec,
- kulturnimi društvi (Slavistično društvo Koroške, Kulturno društvo koroških likovnikov, Kulturno društvo literatov Mežiške doline),
- Smeri izobraževanje, svetovanje in razvoj d.o.o.,
- turistično informacijski centri Koroške,
- Univerzo za tretje življenjsko obdobje Ravne na Koroškem,
- vrtci, osnovnimi in srednjimi šolami Mežiške doline,

- Zavodom za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti,
- drugimi stanovskimi ustanovami in društvi.

Sodelujočim smo nudili pomoč z izposojno gradiva, bibliopedagoškim in svetovalnim delom. Oddali smo jim prostor za izvedbo razstav, delavnic in drugih dogodkov. Z njimi smo sodelovali v okviru raznih projektov (predšolska bralna značka, branje za mlade, bralna značka za odrasle, teden vseživljenjskega učenja).

6.1.13 Stripoteka

Umestitev stripov kot posebne zbirke za celotno območje Koroške pomeni povezovanje generacij otrok, mladine in odraslih. V Stripoteki je na voljo 853 enot stripovske literature.

V letu 2019 smo organizirali dve stripovski delavnici in stripovski razstavi ter zaključno prireditev stripovskega razpisa.

6.1.14 Svet mehatronike

V naši knjižnici je točka revije za avtomatizacijo, robotiko, strojništvo in informatiko Svet mehatronike; na voljo so brezplačni izvodi revije.

6.1.15 Ta veseli dan kulture (3. 12.)

Ob dnevu odprtih vrat slovenske kulture smo v knjižnici pripravili potopisno predavanje domačinke Marinke Dretnik z naslovom Čarobna Afrika. Potekal pa je tudi literarni večer z Ivanom Penecem- Vančem. Naši najmlajši pa so si lahko ogledali predstavo Gledališča Smejček: Moj prijatelj, dobri mož. Na mladinskem oddelku je bila na ogled praznična razstava Mrazek, prava reč, mi gremo za peč ... knjige brat.

6.1.16 Teden vseživljenjskega učenja (TVU)

Teden vseživljenjskega učenja je najvidnejša promocijska kampanja na področju izobraževanja in učenja v Sloveniji. Z brezplačnimi delavnicami opozarjamo na vseprisotnost in pomembnost učenja v vseh življenjskih obdobjih in za vse vloge, ki jih kot posamezniki v življenju prevzemamo.

6.1.17 Uporabniki s posebnimi potrebami

V prostorih knjižnice in drugih institucijah smo nudili izposojno knjig z večjim tiskom, zvočne knjige, gradivo v slovenskem znakovnem jeziku, brajici ... in pripomočke za branje: lupe, povečevalnike, bralna očala ... ter brezplačno dostavo knjig na dom.

V grajskem razstavišču in Kuharjevi dvorani je nameščena slušna zanka.

Knjižnica je članica društva za prilagojeno obliko komunikacij LABRA in članica projektne skupine Lahko je brati.

6.1.18 Vrečke poletnega branja

V izposoji Oddelka za odrasle in Oddelka za otroke in mladino smo bralcem ponudili vrečke in vrečice poletnega branja z imenitno izbranim poletnim čtivom.

6.1.19 Za firbčne

Pod rubriko Za firbčne spadajo brezplačne ustvarjalne delavnice, predavanja in tečaji za odrasle, ki jih pripravimo v

lastni režiji ali v sodelovanju z zunanjimi izvajalci. V letu 2019 smo izvedli praktično delavnico z dr. Dejo Muck z naslovom Kaj je fraktalna risba.

6.1.20 Zbiranje odpadnih kartuš

V zbiralni škatli v avli knjižnice lahko odložite izrabljene laserske kartuše, kartuše za faks in kartuše za brizgalne tiskalnike. Vsaka reciklirana kartuša pomeni prispevek k ohranjanju čistega okolja.

6.1.1 Pod krošnjo magnolije

Grajski vrt. Literatura. Glasba. Če združimo te tri pojme, so tu koroški glasbeno-literarni večeri pod krošnjo magnolije. Zunaj in med ljudmi, zbranimi pred grajsko knjižnico. Cikel glasbeno-literarnih večerov je novost in se odvija v toplejših mesecih. V letu 2019 smo dali prednost koroškimi glasbenikom in etno glasbi. Izvajalci so v avtorskih pesmih izražali svoje poglede, izkustva, občutja ter nam približali njihovo »domovanje« v posamezni pokrajini. Oživelimo smo živo besedo ter v dogodke vključili domača kulturna društva, npr. Kulturno društvo literatov Mežiške doline in Radmance. Ti večeri so, in bodo zagotovo tudi v prihodnje, hranili naše koroške duše. Naj glasba igra dalje.

6.2 Prireditve

	PIREDITVE / DOGODKI
KOK in PKLS	120 (od tega 16 razstav)
Enota Črna na Koroškem	1
Enota Kotlje	2
Enota Mežica	5
Enota Prevalje	12
Enota Žerjav	1
Izposojevališče Strojna	1
Po knjižnicah območju	6
Po drugih lokacijah	11
SKUPAJ	159

Pravljичne ure so zajete v točki 7 Delo u mladimi bralci v letu 2019.

6.2.1 Razstavniki koticiki

V razstavnih koticiki med gradivom in v avli knjižnice je bilo postavljenih 30 razstav. Statistike ogledov teh razstav ne beležimo. V avli knjižnice smo mesečno pripravili razstavo v počastitev 70-letnice KOK.

Naj bo zdravo	Svet miniaturok (70 let KOK)
Smučke na noge	Novo na policah leposlovja
Valentin Vodnik (Vodnikovo leto)	Knjige malo drugače (70 let KOK)
Mirko Osojnik- 70 let	Mednarodni dan pismenosti
7 veličastnih desetletij (70 let KOK)	Svetovni dan turizma

V spomin Zinki Zorko	Tako smo začeli (70 let KOK)
Cvetke iz našega »gartlna« (70 let KOK)	Stare podobe mesta
Potice, potice ...	Nobelovi nagrajenci 2019
Čar vrta	Knjižnica zori z vami (70 let KOK)
Ob Svetovnem dnevu čebel	Ta veseli dan kulture
Iz naše zakladnice (70 let KOK)	Knjižnica se lahko podpiše tudi pod založniško dejavnost (70 let KOK)
Kresnikovi nagrajenci 2019	Voščilo je najlepše darilo
Razstava knjižnih kazalk (70 let KOK)	Darila iz domače kuhinje
Dr. Milko Matičetov-razstava ob 100. obletnici rojstva	Čas je za pravljico
Namigi za čudovita poletna potepanja	Ob zaključku razstav 70 let KOK: novoletna jelka iz knjig

7 Delo z mladimi bralci v letu 2019

V letu 2019 smo skupno pripravili 485 prireditev oziroma dejavnosti za mlade, ki se jih je udeležilo 16335 obiskovalcev.

	PIREDITVE / DEJAVNOSTI ZA MLADE	OBISK
2019	485	16.335

7.1 Pravljične ure z ustvarjalnimi delavnicami

Leta 2019 smo v Oddelku za otroke in mladino izvedli 33 pravljčnih ur z ustvarjalnimi delavnicami, ki jih je obiskalo 581 otrok.

V naših zunanjih enotah smo izvedli 68 pravljčnih ur, te je skupno obiskalo 1270 otrok.

11 pravljčnih ur smo izvedli v vrtcih in šolah, poslušalo jih je 235 otrok.

Skupno smo v letu 2019 izvedli 112 pravljčnih ur, ki jih je obiskalo 2068 otrok.

7.2 Otroške lutkovne, dramske in glasbene predstave

Januarja smo gostili prvo lutkovno predstavo Snežak išče mamico, 46 otrok.

Ob 70-letnici knjižnice smo pripravili praznovanje tudi za naše najmlajše obiskovalce. Tega so v grajskem slogu pripravili člani Družinskega gledališča Kolenc. Srednjeveški grajski utrip so pričarali s kaligrafijo, viteškim turnirjem, srednjeveškim plesom, predstavitevijo vedeževanja z dlani in tudi s srednjeveškimi živalmi. Prišlo je 142 otrok.

Kamišibaj Maje Furman si je aprila ogledalo 23 otrok.

Ob zaključku Predšolske bralne značke Petra Nosa smo organizirali 7 stand up predstav Princeška Jokica v izvedbi Kajetana Čopa (skupno 745 obiskovalcev): dve v Kulturnem centru Ravne na Koroškem in v Vrtcu Krojaček Hlaček Prevalje, po ena pa v Vrtcu Kralj Matjaž Črna na Koroškem, v Narodnem domu Mežica in v Kulturnem domu Kotlje.

KUD Galiarda so v okviru festivala Čiči za otroke predstavili venček srednjeveških plesov in skupaj z njimi zaplesali (246 obiskovalcev).

Na septembrsko zaključno prireditev Poletnic Grozni Gašper v izvedbi Pravljičarne je prišlo 26 obiskovalcev.

Otvoritev sezone ur pravljic in ob tednu otroka smo v oktobru gostili gledališče Ku-kuc s predstavo Pika in Cene v pravljici, ki je navdušila 87 obiskovalcev.

Ob zaključku raperskih delavnic je bila v mesecu decembru prireditev z raperko Nushy in Dunjo Vrhovnik, 40 obiskovalcev.

Praznični december smo zaključili v družbi gledališča Smejček s predstavo Moj prijatelj dobri mož, prišlo je 38 obiskovalcev.

V letu 2019 smo pripravili 15 predstav za otroke in mlade, ki jih je skupno obiskalo 1393 obiskovalcev.

	ŠT. PREDSTAV	OBISKOVALCI
2019	15	1393
2018	9	1198
2017	12	996

7.3 Srečanja s pisatelji in pesniki

Februarja smo organizirali srečanje s Primožem Suhodolčanom, 23 obiskovalcev.

Aprila, ob svetovnem dnevu knjig za otroke, smo za osnovnošolce pripravili literarno opoldne z Majdo Koren in ob zaključku branja za mlade Beri ful, bodi kul srečanje z Janjo Vidmar. Obeh srečanj sta se udeležila 202 obiskovalca.

Junija smo Primožu Suhodolčanu pripravili rojstnodnevno praznovanje z učenci OŠ Prežihovega Voranca in knjižničarkami, 49 udeležencev.

V letu 2019 smo izpeljali 4 literarna srečanja, ki se jih je udeležilo 247 mladih.

	SREČANJA S PISATELJI	OBISKOVALCI
2019	4	274
2018	2	155
2017	2	141

7.4 Knjižne mišice

Dveh prireditev za najstnike v okviru območnosti, ki potekajo v organizaciji in izvedbi Koroške osrednje knjižnice dr. Franca

Sušnika še v knjižnicah Dravograd, Radlje ob Dravi in Slovenj Gradec pod skupnim naslovom Knjižne mišice se je udeležilo 209 dijakov, od tega v Koroški osrednji knjižnici 48.

	KNJIŽNE MIŠICE	OBISKOVALCI
2019	2	48
2018	2	56
2017	2	61

7.5 Bibliopedagoške ure in vodeni ogledi

Po dogovoru s šolami in vrtci smo preko celega leta izvajali vodene ogleds z bibliopedagoškimi urami (uvajanje v knjižnično-informacijska znanja).

V Oddelku za otroke in mladino je bilo 55 organiziranih predstavitev ogledov, skupaj 1392 obiskovalci.

V enotah smo gostili 18 skupin, 421 obiskovalcev.

Knjižnico in njene enote si je v letu 2019 ogledalo 88 skupin otrok in mladih, skupaj 1813 obiskovalcev.

7.6 Predšolska bralna značka Petra Nosa

Vsako leto od septembra do junija v sodelovanju z vrtci Mežiške doline pripravljamo projekt Predšolska bralna značka Petra Nosa.

V letu 2019 je pri projektu sodelovalo 857 otrok.

	OBISKOVALCI
2019	857
2018	839
2017	792

7.7 Križ – kraž, kralj Matjaž

Dejavnosti za najmlajše in njihove spremljevalce Križ – kraž, kralj Matjaž se je v 50 dopoldanskih igralnih uricah udeležilo 410 obiskovalcev.

	KRIŽ KRAŽ	OBISKOVALCI
2019	50	410
2018	48	387
2017	56	298

7.8 Poletnice

Bralni akciji za mlade, ki poteka čez poletne počitnice, se je pridružilo 48 otrok, ki so izpolnili in oddali kuponček o prebranem gradivu.

7.9 Poslastica iz Bralnih nahrbtnikov

Ob zaključku sezone v juniju smo pripravili 6 prireditev: v Pionirski knjižnici Leopolda Suhodolčana, v Knjižnici Mežica, v Knjižnici Žerjav, v Knjižnici Črna na Koroškem, v Knjižnici Prevalje in v Knjižnici Kotlje, skupno 54 obiskovalcev.

7.10 Razstave

RAZSTAVE	ŠT. OBISKO-VALCEV
Pravljilčno zimo vam želimo	156
IzBERI mi ime	198
Vodnikovo leto: zadovoljni Krajn'c	165
Moji mamici	149
Knjige nam pomagajo, da ne hitimo	238
Majda Koren – IBBY nagajenka	202
Megakviz 2018/19 Na, rod, na! Galerija!	195
Primož Suhodolčan – 60 let	222
Raziskujmo skupaj o domačem kraju: Tk smo jedli	135
Najljubši knjižni junaki – lutke OŠ Prevalje	280
Predšolska bralna značka – Vrtec Krojaček Hlaček	289
Mrazek, prava reč, mi gremo za peč ... knjige brat	199

V letu 2019 smo v Oddelku za otroke in mladino pripravili 12 tematskih razstav, ki si jih je skupno ogledalo 2428 obiskovalcev.

7.11 Razstavnii koticiki

RAZSTAVNI KOTIČKI	ŠT. RAZSTAV
Zima je prišla	1
Maškar'ce, šemice, pustki in fašenki	1
Prvi april ... in še kaj	1
Poslanica ob mednarodnem dnevu knjig za otroke	1
Desetnica	1
Levstikova nagrada	1
Večernica	1
Zlata hruška	1
Počitniško branje	1
Bralni nahrbtniki	1
Čudežni kovčki	1
Moja naj knjiga	6
Megakviz	6

Skupno smo v Oddelku za otroke in mladino pripravili 23 razstavnii koticikov, ki si jih je ogledalo 2020 obiskovalcev.

V enotah Črna na Koroškem, Kotlje, Prevalje, Mežica in Žerjav smo v letu 2019 postavili skupno 95 razstavnii koticikov, 1900 obiskovalcev.

RAZSTAVNI KOTIČKI – ENOTE	ŠT. RAZSTAV
Poslanica ob mednarodnem dnevu knjig za otroke	5
Izberi mi ime	5
Desetnica	5
Večernica	5
Levstikova nagrada	5
Zlata hruška	5
Bralni nahrbtniki	5
Moja naj knjiga	30
Megakviz	30

V letu 2019 smo v Oddelku za otroke in mladino in enotah Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika pripravili 118 razstavnii koticikov, skupno si jih je ogledalo 3920 obiskovalcev.

7.12 Knjižna uganka

Za otroke od 1. do 5. razreda osnovne šole smo v letu 2019 pripravili 10 knjižnih ugank in izžrebance iz vsake enote nagradili s knjigo (skupaj 60 knjižnih nagrad).

V letu 2019 je knjižno uganko rešilo 1566 otrok.

	REŠEVALCI
2019	1566
2018	1782
2017	1333

7.13 Rastem s knjigo

V letu 2019 so v Koroški osrednji knjižnici potekali obiski generacije sedmošolcev OŠ Mežiške doline in prvih letnikov Gimnazije in Šolskega centra Ravne na Koroškem. Knjižnica jim v okviru obiskov ponuja predstavitev knjižnice, knjižnično-informacijsko opismenjevanje ter motivacijo za branje leposlovja ter jim podari na javnem razpisu izbrano izvirno mladinsko leposlovno delo. Projekt je del sistematične podpore razvoju bralne kulture na različnih starostnih stopnjah. Obiski potekajo po dogovoru.

V letu 2019 nas je obiskalo 23 razredov, skupno 538 obiskovalcev. (Obisk je odvisen od števila vpisanih sedmošolcev in dijakov prvih letnikov, variira pa tudi zaradi razlike med šolskim in koledarskim letom.)

7.14 Ustvarjalne delavnice za mlade

Februarja smo v sodelovanju z Medgeneracijskim centrom Ravne pripravili pustno ustvarjalnico Maškar'ce, šemice, pustki in fašenki, kjer je ustvarjalo 17 otrok.

Februarja sta potekali tudi 2 delavnici Lego robotike, skupaj 30 udeležencev in pa Lego za najmlajše, 22 otrok.

Marca je 24 učencev OŠ Koroških jeklarjev ustvarjalo na pesniški delavnici Inventurna poezija.

Aprila, ob noči knjige, je 22 otrok ustvarjalo in se igralo v delavnici Kul Ludek.

Zaradi velikega zanimanja smo julija ponovno organizirali Lego delavnico, 18 udeležencev.

V šestih novembrskih ustvarjalnih delavnicah za mlade, ki so potekale tudi v naših enotah po Mežiški dolini z naslovom Okrasimo praznično drevo, je sodelovalo 116 otrok.

Novembra so potekale 4 raperske delavnice z Nushy, udeležilo se jih je skupaj 50 mladih.

Decembra smo izvedli še dve delavnici Izomodel, skupaj 10 udeležencev.

Skupno je na 19 ustvarjalnicah sodelovalo 309 otrok in mladih.

	USTVARJALNE DELAVNICE	OBISK
2019	19	309
2018	15	278
2017	20	363

7.15 Raziskovalne delavnice za mlade

Januarja smo izvedli eno stripovsko delavnico za osnovnošolce, 15 udeležencev in februarja dve, 58 udeležencev.

V februarja je bila še delavnica Valentin Vodnik, 15 udeležencev.

V okviru festivala Čiči smo pripravili raziskovalno delavnico Iskanje knjižnega zaklada (45 udeležencev).

Oktober smo za osnovnošolce izvedli še eno stripovsko delavnico, 60 udeležencev.

Ob krajevnem prazniku smo pripravili raziskovalno delavnico Tk smo jedli (15 udeležencev).

V letu 2019 smo v Pionirski knjižnici Leopolda Suhodolčana in njenih enotah izvedli 7 raziskovalnih delavnic, ki jih je skupno obiskalo 208 udeležencev.

7.16 Moja naj knjiga

V letu 2019 smo prejeli 202 glasovnici za Mojo naj knjigo, mesečno smo objavljali zmagovalca akcije.

7.17 Noč v knjižnici

Zaradi velikega zanimanja smo v letu 2019 že tretjič organizirali Noč v knjižnici. Mladi obiskovalci so se pred spanjem zabavali ob igranju družabnih iger, druženju z vrstniki, nočnim ogledom knjižnice ter branjem. V knjižnici je prespalo 22 otrok.

7.18 Bodi kul, beri ful - branje za mlade

Akcija, ki je namenjena mladim od 13. do 18. leta, je pri nas potekala od oktobra 2018 do marca 2019, zaključna prireditev

je bila aprila. Sodelovali so učenci zadnje triade osnovnih šol Mežiške doline, 1. in 2. OŠ Slovenj Gradec in dijaki srednjih šol (Gimnazija Ravne, SŠ Ravne), skupno 126 mladih bralcev.

	BODI KUL, BERI FUL – št. sodelujočih
2019	126
2018	60

7.19 Šola šala

Julija in avgusta smo v sodelovanju s Centrom za socialno delo Ravne na Koroškem izvedli tri delavnice poletnega počitniškega varstva 11. Šola šala. Ena je potekala v Knjižnici Mežica (30 otrok) in dve v Pionirski knjižnici Leopolda Suhodolčana na Ravnah, 48 otrok.

Skupaj smo izvedli 3 delavnice, ki jih je obiskalo 78 otrok.

Pripravile:

Katja Čop, vodja izposoje

Petra Makuc, bibliotekarka

Lea Vavkan, bibliotekarska (Oddelek za otroke in mladino)

Janja Petek, informatičarka

X Knjižnične dejavnost na obmejnih območjih

V okviru programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih, ki je financiran s strani ministrstva za kulturo, sodelujemo s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu (v nadaljevanju SŠK).

1 Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu

1.1 Medknjižnična izposoja

Ker bibliobusa na našem področju nimamo, dajemo večji pomen medknjižnični izposoji, saj se s tem poveča tudi dostopnost knjižničnega gradiva v slovenskem jeziku.

Tudi v letu 2019 smo na tem področju dobro sodelovali in v celoti upravičili sredstva, ki smo jih za to namenili.

SŠK je naročila v letu 2019: od SIKRE 46 enot gradiva

SŠK je dobavila v letu 2019: SIKRI – 9 enot gradiva

1.2 Potujoča knjižnica

Odkar so v knjižnici razširili ponudbo z medknjižnično izposajo in pravljničnimi uricami se je zanimanje za aktualno knjižno gradivo precej povečalo. Glede na to, da na Koroškem raste trend in vpis na dvojezične izobraževalne programe, se šole in vrtci na njih obračajo s prošnjo, da bi jim posodili slovensko knjižno gradivo za dalj časa.

Upoštevajo tudi njihove želje in jim pripravijo gradivo, ki ustreza učnim potrebam. Za zdaj oskrbujejo samo šole in vrtce, ki so v neposredni bližini Celovca, bolj oddaljene pa morajo zavrniti, saj jim glede na dosedanje finančno, kadrovsko in logistično stanje te storitve ne morejo ponuditi.

Kljub začetniškim težavam je v letu 2019 knjižnica potovala petindvajsetkrat.

Izposodili so 1340 knjig.

Za samo pripravo gradiva pa so porabili okoli 17 ur.

2 Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu

2.1 Korošci pa bukve beremo

V Koroški osrednji knjižnici promocijo branja za odrasle širimo tudi v zamejstvu, in sicer v sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. Za bralno značko berejo posamezniki in zaključene bralne skupine.

Del bralne značke za odrasle je tudi lahko branje. Lahko branje so besedila, napisana v lažje berljivi in lažje razumljivi obliki. Lažje berljivi teksti so pomembni za različne družbene skupine; med drugim so namenjeni ljudem, ki slabo poznajo jezik oziroma slovenščina ni njihov materni jezik.

V pomoč pri izbiri knjig ponujamo knjižni meni, ki obsega okrog 40 kakovostnih, raznovrstnih književnih del. Med njimi so aktualne novitete in »dobra stara klasika«. Na priporočilnem seznamu je kvalitetnejša beletristika in strokovna literatura. Ponujamo tudi izkušnjo sodobnega branja elektronskih knjig na prenosnih napravah.

Bralno dogajanje vsako leto popestrimo na bralnih srečanjih, na katerih spregovorimo o prebranih knjigah ali povabimo kakšnega gosta.

V letu 2019 smo na zaključno prireditev povabili Tadeja Goloba.

Prizadevamo si za letno rast števila bralcev ter za prepoznavnost naše skupne akcije v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Letošnjega branja se je udeležilo 50 bralcev, kar je 13 več kot v letu 2018.

Namen bralne značke med zamejci na avstrijskem Koroškem je popularizacija domače kvalitetne literature, prav tako kvalitetnih slovenskih prevodov. Medgeneracijsko povezovanje je za obstoj in razvoj slovenščine na koroškem delu Avstrije še posebej dragoceno in se z branjem za vse generacije še utrdi, zato je tudi priporočilni seznam sestavljen iz vseh bralnih značk, ki so pri nas že uveljavljene.

Bralna značka je še vedno najbolj množična motivacijska oblika za branje in jo lahko opredelimo kot nosilko razvoja bralne kulture.

2.2 Pravljične urice z Dragano in Dadijem

Pravljične urice so namenjene dvojezičnim ljudskim šolam, vrtcem in vsem dvojezičnim otrokom na avstrijskem Koroškem, ki obiskujejo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

K sodelovanju je bilo povabljenih 60 šol in vrtcev. Starost otrok je od 1-14 let.

Ob tem pa otroci tudi spoznavajo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, saj si otroci lahko tudi izposodijo knjige in se seznanijo s knjižnimi novostmi. To pa istočasno spodbuja tudi delovanje potujoče knjižnice.

2019

Št. izvedb: 80

Št. otrok, ki so jo obiskali: 1334

Št. odraslih: 128

Skupno število: 1462

Št. ur: 81

3 Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih

3.1 Predavanje s kamišibaj pravljico z Vanjo Kretič

Kamišibaj, pripovedovanje zgodb ob slikah v malem lesenem odru, izvira z Japonske. Od 2013, ko se je pojavil v Sloveniji, postaja vse bolj priljubljena umetnost med otroki in odraslimi. K nam je kamišibaj zanesel etnolog in lutkar Igor Cvetko, skupaj z Jeleno Sitar pa ga v svojem lutkovnem gledališču Zapik uprizorjata, raziskujeta in razvijata. Jelena predava na Pedagoški fakulteti v Kopru gledališče, lutke in tudi kamišibaj, tako da ga poznajo tudi nove generacije učiteljev in uporabljajo pri pouku.

Pripovedovalec/pripovedovalka (kamišibajkar/kamišibajkarka) ob pripovedovanju menja slike, ki prikazujejo dogajanje v zgodbi. Kamišibaj uvrščamo med predstave manjšega tipa oz. komornega gledališča. Slike (formata A3) vabijo k bližini in vključenosti gledalcev v vzdušje zgodbe.

Predstavo so izvedli 14. 3. 2019, obiskalo jo je 50 otrok iz dvojezičnega vrtca Sonce in 4 vzgojiteljice.

3.2 Predavanje: Luther / Trubar - reformatorja in upornika = Reformers und Rebellen Cirila Horjaka

Ilustrator, karikaturist, in stripar Ciril Horjak že vrsto let spada med najbolj prepoznavne avtorje slovenske karikature in stripovske umetnosti, znan pa je tudi kot dolgoletni sodelavec priloge Večera V soboto. Poznamo ga tudi pod umetniškim imenom dr. Horowitz, rodil se je leta 1975 v Slovenj Gradcu.

Vsebina predavanja:

Preko nalog in vprašanj v aplikaciji Luther-Trubar Ciril predstavi življenje in delo Luthra in Trubarja ter njun pomen za kulturni razvoj Evrope in Slovenije. Aplikacija je lahko v nemščini ali slovenščini. Občinstvo aktivno sodeluje s tem, da odgovarja na vprašanja in rešuje naloge. Predavanje je bilo namenjeno učencem dvojezične Trgovske akademije.

Predavanje/kviz so izvedli 27. 2. 2019, udeležilo se ga je 68 učencev iz dvojezične Trgovske akademije in 6 učiteljev.

3.3 Strokovno posvetovanje »Naše vezi v večkulturnem okolju«

Strokovno posvetovanje v okviru programa splošnih knjižnic na obmejnih območjih je potekalo 3. oktobra. 2019. Organizirala ga je Pokrajinska in študijska knjižnica v Murski Soboti.

Kot že leto prej v Kopru smo tudi na tem posvetovanju knjižnice predstavile svoje projekte in dobre prakse.

Posvetovanja sva se udeležili kolegica Dragana Laketić iz Slovenske študijske knjižnice v Celovcu in Vlasta Zaberčnik iz Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika (koordinatorka za izvajanje programa).

Kolegica Dragana je na tem posvetovanju izvedla kratko predstavitev z naslovom »Širitev knjižnične dejavnosti in bralne kulture«.

Ob tem je izšel tudi zbornik povzetkov.

Pripravila:

Vlasta Zaberčnik, bibliotekarka

XI Bukvarna Ajta

Bukvarna Ajta je v letu 2019 delovala po urniku trikrat tedensko, ob torkih in četrtek med 16. in 19. uro ter vsako sredo med 9. in 12. uro. Statistični podatki o številu obiskov, o številu prodanih knjig in o dobičku po mesecih in skupno za leto 2019 so razvidni iz spodnje preglednice.

MESEC	ŠTEVILO OBISKOV	ŠTEVILO PRODANIH KNJIG
JANUAR	87	55
FEBRUAR	106	62
MAREC	53	24
APRIL	33	13
MAJ	107	27
JUNIJ	42	41
JULIJ	27	61
AVGUST	23	81
SEPTEMBER	20	49
OKTOBER	20	60
NOVEMBER	51	48
DECEMBER	71	37
SKUPAJ	640	558

Od 126 darovalcev smo prejeli 7.272 knjig, 63 DVD-jev in 7 zemljevidov. Po pregledu smo gradivo uvrstili v naš knjižnični fond, ga preusmerili v bukvarno Ajta ali pa ga podarili bukvarnam Ciproš in Fajči ter posameznim institucijam, ki so se s prošnjo obrnile na Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika.

Knjige smo podarili:

- 320 knjig Občina Ravne na Koroškem,
- 480 knjig ZD Ravne na Koroškem,
- 121 knjig Univerzitetna knjižnica Maribor,
- 150 knjig podarimo bralcem v poletni čitalnici pod magnolijo.

V letu 2019 smo v okviru Ravenskih dnevov pripravili 340 knjig za »120 m knjig«, ki so se vile vse od kulturnega doma do trga, kjer je bilo osrednje dogajanje.

Dejavnost bukvarne smo predstavili na božičnem sejmu na Ravnah, kjer smo obiskovalcem brezplačno ponudili okoli 120 knjig.

V treh enotah Vrtca Ravne je potekal projekt Zamenjajva knjigi.

V sodelovanju z OŠ Črna na Koroškem smo v avli šole organizirali menjavo otroške in mladinske literature, pripravili smo 114 knjig.

Prostore bukvarne je obiskalo kar nekaj naročenih skupin.

DOGODKI			
DATUM	VRSTA PRIREDITVE	IME PRIREDITVE	ŠTEVILO OBISKO VALCEV
16.1.2019	Ogled in predstavitev bukvarne	Vrtec Ravne, enota Solzice	23
6.2.2019	Ogled in predstavitev bukvarne	Vrtec Ravne, enota Solzice	38
27.2.2019	Ogled in predstavitev bukvarne	Vrtec Ravne, enota Solzice	25
27.2.2019	Ogled in predstavitev bukvarne	OŠ Prežihovega Voranca	20
6.3.2019	Ogled in predstavitev bukvarne	OŠ Prežihovega Voranca	24
2.4.2019	Menjava otroške in mladinske literature	OŠ Črna na Koroškem	zaradi velikega št. obiskovalcev nismo beležili
16.5.2019	Projekt Zamenjajva knjigi	Vrtec Ravne, enota Levi devžej	78
16.5.2019	Ogled in predstavitev bukvarne	Vrtec Ravne, enota Levi devžej	26
21.5.2019	Projekt Zamenjajva knjigi	Vrtec Ravne, enota Ajda	142
22.5.2019	Ogled in predstavitev bukvarne, podelitev bralne značke	OŠ Prežihovega Voranca	41
23.5.2019	Projekt Zamenjajva knjigi	Vrtec Ravne, enota Solzice	196
21.8.2019	120 m knjig	Ravenski dnevi	zaradi velikega št. obiskovalcev nismo beležili
27.11.2019	Ogled in predstavitev bukvarne	Vrtec Ravne, enota Solzice	24
7.12.2019	Adventna tržnica Ravne	Čarobni december na Ravnah	30
11.12.2019	Ogled in predstavitev bukvarne	Vrtec Ravne,	15

		enota Solzice	
SKUPAJ			682+

V letu 2019 je Bukvarna Ajta dopolnjevala in urejala bralne kotičke v čakalnicah zdravstvenih domov in postaj. Bralni kotički so urejeni v ambulantah v Črni na Koroškem, v Mežici, na Prevaljah in Ravnah na Koroškem. Knjižno gradivo se redno dopolnjuje.

Za portal Koroške novice smo pripravili prispevek o bukvarni Ajta in njeni dejavnosti, ki je bil objavljen 12. oktobra 2019.

Ustvarili smo tudi Facebook stran bukvarne Ajte, kjer uporabnike redno obveščamo o dejavnostih bukvarne, novih knjigah in drugih zanimivostih.

V decembru so bile v času odprtosti knjižnice v bukvarni ustvarjalne delavnice na temo »Okrasimo praznično drevo«.

Največ obiskovalcev se v Bukvarni Ajta oglasi osebno, kar nekaj pa je tistih, ki stik iščejo s pomočjo elektronske pošte (bukvarna.ajta@rav.sik.si) ali telefona (02 620 48 72).

Vse ostale informacije so dostopne tudi na spletni strani in Facebook strani knjižnice.

Pripravila:
Neža Molnar

XII Osrednja območna knjižnica

Posebne naloge osrednje območne knjižnice

Koroška osrednja knjižnica je osrednja območna knjižnica za Koroško in izvaja posebne naloge, ki jih financira Ministrstvo za kulturo RS. Za širše območje Koroške (12 koroških občin) opravlja z zakonom določene štiri posebne naloge, ki ji jih nalaga Pravilnik o delovanju in financiranju osrednjih območnih knjižnic.

Knjižnice na svojem območju strokovno povezuje v območno mrežo, ki zagotavlja kvalitetno in koordinirano izvajanje knjižnične dejavnosti. Knjižnice na območju, s katerimi sodeluje, so:

- Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec,
- Knjižnica Radlje ob Dravi,
- Knjižnica Dravograd.

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika v okviru območnih nalog skrbi za uveljavljanje strokovnosti knjižničarske stroke, o doseženem seznanja javnost in vrednoti knjižničarsko dejavnost na območju.

Območna mreža knjižnic omogoča enakopravnejši dostop do knjižničnega gradiva in informacij vsem državljanom in hkrati upošteva in spoštuje individualnost posameznih knjižnic. S povezovanjem in delitvijo dela so knjižnice močnejše, uspešnejše in se hitreje razvijajo. Omogoča skupno nastopanje knjižnic v javnosti na vseh ravneh (lokalno, v regiji, na državnem nivoju) in s tem povečuje vpliv in ugled knjižničarske stroke.

1 Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij (območna zbirka)

Območna zbirka je namenjena uporabnikom širšega območja.

Povečan izbor klasičnega knjižničnega gradiva je v letu 2019 predstavljalo zgolj gradivo iz obveznega izvoda. Ta nam na območju vsaj delno zagotavlja pregled knjižne produkcije na Slovenskem. Iz tega naslova smo prejeli 2.450 enot gradiva. Gradivo, ki ga dobimo preko obveznega izvoda, v skladu s

pravilnikom obdelamo in uvrstimo v zbirko in našim uporabnikom in uporabnikom osrednjih knjižnic območja omogočamo izposojajo tega gradiva z osebno izposojajo, brezplačno medknjižnično izposojajo in oddaljenim dostopom do informacij.

1.1 Nakup za območno zbirko

Po navodilih MK nismo načrtovali nakupa klasičnega knjižnega gradiva, saj je bila prioriteta nakup podatkovnih baz.

Izvedli smo nakup dveh podatkovnih baz za vse splošne knjižnice na območju.

Preko konzorcija COSEC smo nudili podatkovno bazo PressReader (več kot 5.000 naslovov časnikov in časopisov), nakup baze Arhiv Večera pa je knjižnica izvedla samostojno. Dostop do podatkovnih baz uporabnikom na podlagi IP naslovov iz lokacij posamezne knjižnice ali z oddaljenim dostopom zagotavljamo v vseh splošnih knjižnicah in njihovih enotah na našem območju.

V letu 2019 beležimo za celotno območje za PressReader 36.964 vpogledov, ki jih je opravilo 1.042 uporabnikov. Statističnih podatkov za vpogled v Arhiv Večera nam ponudnik ne omogoča.

1.2 Brezplačna medknjižnična izposoja za uporabnika (MKI)

Koroška osrednja knjižnica od leta 2016 za vse slovenske osrednje območne knjižnice vodi projekt brezplačne medknjižnične izposoje za končnega uporabnika na vseh območjih, kar pomeni enakopravnejšo dostopnost knjižničnega gradiva za uporabnike območij. V ta namen so bile podpisane Konzorcijska pogodba med OOK in Dogovori med knjižnicami vsakega območja. Tako imajo uporabniki znotraj posameznega območja brezplačno medknjižnično izposojajo.

Na osnovi izbora najugodnejšega ponudnika paketnih storitev v okviru brezplačne medknjižnične izposoje na območjih prevzem in dostavo gradiva smo v letu 2019 izbrali novega izvajalca storitve, in sicer je to Pošta Slovenije. Hkrati spremljamo in rešujemo težave, ki se pri tem pojavljajo, prav tako porabo sredstev posamezne območne knjižnice.

Cilj brezplačne storitve za končnega uporabnika na vsakem od območij je dosežen, ne glede na to, ali

je uporabnik osrednje, območne ali krajevne knjižnice. Statistika medknjižnične izposoje je zajeta v naslednji točki (1.3).

1.3 Članstvo in posredovanje gradiva za potrebe območne funkcije

V letu 2019 je knjižnica imela 648 članov s širšega območja, ki so si izposodili 26.671 enot gradiva.

Koroške knjižnice na območju smo si med seboj po za uporabnika brezplačni medknjižnični izposoji posredovale 353 enot knjižničnega gradiva in 18 elektronsko posredovanih dokumentov.

2 Strokovna pomoč knjižnicam na območju (svetovalno delo)

Sodelovanje s knjižničarji splošnih knjižnic regije je temeljilo na izmenjavi izkušenj ter znanja in je potekalo v obliki srečanj, izobraževanj, individualnih pogovorov, po e-pošti in telefonsko, pošiljali smo jim zapisnike in drugo gradivo.

Vsem knjižnicam je bilo poslano tudi vsebinsko in finančno poročilo o izvedbi posebnih nalog osrednje območne knjižnice za leto 2018.

Pri pripravi vsebinskega programa za delo OOK v letu 2019 so sodelovale vse splošne knjižnice na območju.

Strokovna pomoč knjižnicam je zajemala tudi različno individualno svetovanje in sodelovanje v zvezi z strokovnimi vprašanji in dilemami, s katerimi se srečujemo pri izvajanju knjižnične dejavnosti (knjižničarska zakonodaja, predpisi s področja knjižničarstva, delovna razmerja, delo z uporabniki s posebnimi potrebami, IKT oprema in zagotavljanje nemotenega delovanja dostopa na daljavo do podatkovnih zbirk, bibliografska obdelava knjižničnega gradiva, ...).

2.1 Strokovna srečanja OK-jev in OOK

V letu 2019 smo se z direktoricami osrednjih splošnih knjižnic na območju sestali enkrat. Seznanili smo jih s poročilom izvajanja nalog OOK v letu 2018, s programom izvajanja območnih nalog na območnem in nacionalnem nivoju v letu 2019, zagotavljanjem dostopa do e-virov, določitvijo tem strokovnih srečanj knjižnic na območju, brezplačno medknjižnično izposajo na območju, skupnim projektom za najstnike »Knjižne mišice«, skupni bralni znački za odrasle Korošci pa bukve beremo

in se dogovorili za nov skupni projekt s pričetkom leta 2020 Bodi kul, beri ful.

2.1.1 Uresničevanje novih strokovnih priporočil v praksi

Na osnovi izobraževanje oz. treh delavnic v organizaciji NUK – Center za razvoj knjižnic, ki sta se jih udeležili direktorica (1) in koordinatorka (2), smo na območju za knjižničarje koroških splošnih knjižnic izvedli dve delavnici, in sicer:

1. Uresničevanje novih strokovnih priporočil v praksi I – izziv za knjižnice na območju.
2. Uresničevanje novih strokovnih priporočil v praksi II – oblikovanje ukrepov na lokalni in nacionalni ravni.

Namen delavnic je bil spodbuditi splošne knjižnice k uresničevanju novih Strokovnih priporočil in standardov za obdobje 2018-2028, določiti izzive, s katerimi se soočajo splošne knjižnice ter pripraviti načrt ukrepov, ki bi koordinirano podpiral uresničevanje novih strokovnih priporočil.

Obeh delavnic se je udeležilo 14 strokovnih delavcev bibliotekarjev iz vseh splošnih knjižnic na območju.

Plakat z delavnice Uresničevanje novih strokovnih priporočil v praksi

2.2 Strokovna pomoč knjižnicam na območju

Z osrednjimi knjižnicami na območju smo sodelovali in svetovali pri:

- načrtovanju in organizaciji pridobivanja domoznanskega gradiva za knjižnice na območju;
- informiranju zavezancev za obvezni izvod;

- seznanjanju uporabnikov z domoznanskimi zbirkami na območju (predstavitev regijskih zbirk);
- bibliografski obdelavi gradiva;
- objavljanju dokumentov na portalu Kamra in pridobivanju potencialnih partnerjev;
- brezplačni medknjižnični izposoji na območju;
- storitvah za ranljive skupine uporabnikov;
- izvajanju mentorstva za študente bibliotekarstva;
- izvajanju bralne značke za odrasle Korošci pa bukve beremo;
- izvajanju dejavnosti za najstnike »Knjižne mišice«;
- Slovenski študijski knjižnici Celovec, edini knjižnici za zamejce v Avstriji, smo nudili strokovno pomoč pri delu v segmentu Cobiss3/Izposoja, obdelava in statistika.

2.3 Skupni projekti s splošnimi knjižnicami na območju

• Korošci pa bukve beremo

Ponovno je bil zelo uspešen naš skupni projekt s področja razvijanja bralne kulture z bralno značko za odrasle »Korošci pa bukve beremo«, ki smo jo dopolnili z »lahkim branjem« in v projekt vključili tudi uporabnike s posebnimi potrebami, tudi zamejce. V letu 2019 je za bralno značko bralo skupaj v vseh splošnih knjižnicah na območju 520 bralcev, od tega 25 zamejcev in 94 za lahko branje.

• Dostop do e-virov

Dostop do e-virov Arhiv Večera in PressReader je bil zagotovljen za vse splošne knjižnice in njihove enote na območju.

• Brezplačna medknjižnična izposoja za uporabnika

Tudi v letu 2019 smo uporabnikom območja zagotavljali za uporabnike brezplačno medknjižnično izposajo med koroškimi splošnimi knjižnicami.

• Knjižne mišice, projekt za najstnike

Projekt je nastal z namenom pritegniti mlade in spodbuditi bralno kulturo med njimi. Pripravili smo igre po vzoru Knjižnih olimpijskih iger, kjer se je skozi različne discipline merila kapaciteta knjižnih mišic

sodelujočih. V vsaki od koroških splošnih knjižnic smo izvedli dve prireditvi. Skupaj se je projekta udeležilo 209 osnovnošolcev in dijakov iz koroških osnovnih in srednjih šol.

2.4 Skupni projekti z drugimi območnimi knjižnicami

- **Rastem z e-viri**, nakup e-gradiv v sodelovanju s COSEC in zagotavljanje dostopa na daljavo, nadgradnja in posodobitev programa za izdelavo statistike dostopa na daljavo, izobraževanje za uporabo podatkovnih zbirk in priprava spletnih vodičev.
- **Kamra**, sodelovali smo pri vseh aktivnostih v zvezi s portalom in na sestankih urednikov ter v nadzornem odboru.
- **Brezplačna medknjižnična izposoja** za končnega uporabnika na vseh območjih, Koroška osrednja knjižnica je nosilec projekta za vsa slovenska območja.
- Portal **Dobreknjige.si**, sodelovali smo v uredniškem odboru spletnega portala s priporočilno kakovostno literaturo in kot vnašalci vsebin.
- **Storitve za ranljive skupine uporabnikov**, sodelovanje v delovni skupini.
- **Skupna spletna stran**, skupaj z Združenjem slovenskih splošnih knjižnic smo vzpostavili skupno spletno stran slovenskih splošnih knjižnic www.knjiznice.si.

Skupna spletna stran slovenskih splošnih knjižnic Knjiznice.si

- **Razvojna izhodišča za IKT**, sodelovanje v delovni skupini.
- **Izmenjava dobrih praks** med OOK. Predstavili smo projekt »Lahko branje«.
- **Promocija območnosti**, vse OOK smo sodelovale pri predstavitvi skupnih projektov in storitev slovenskih splošnih knjižnic in izdaji promocijske brošure **Knjižnica nudi več!**

2.5 Knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju

Koroška osrednja knjižnica in vse splošne knjižnice izvajamo tudi dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami bodisi v prostorih knjižnice ali v institucijah, kot so domovi za ostarele, enote varstveno-delovnih centrov, šole s prilagojenim programom in različna društva, ki vključujejo uporabnike s posebnimi potrebami.

Ena od storitev je tudi **Knjižnica na obisku**, ki jo izvaja Koroška osrednja knjižnica in ponuja brezplačno dostavo knjig na dom bolnim, ostarelim in invalidom.

Slepim in slabovidnim so na voljo **pripomočki za branje** (lupe, povečevalniki, bralna očala...), knjige z večjim tiskom so posebej izpostavljene in označene, na voljo so zvočne knjige na različnih nosilcih (zvočne kasete, CD ...), knjige v brajici ..., za uporabnike s težavami pri branju pa izvajamo poseben projekt »**Lahko branje**«.

Lažje berljivo gradivo ter zvočne knjige so v knjižnici postavljene ločeno in ustrezno označene, na voljo je tudi elektronska lupa za branje ter več kompletov navadnih lup.

Za uporabnike s posebnimi potrebami izvajamo bibliopedagoške ure, razstave, druge prireditve, jih spodbujamo k branju za bralno značko – lahko branje (Korošci pa bukve beremo), kjer vključujemo stanovalce domov starejših in varstveno delovnih centrov, pravila pa prilagodimo njihovim bralnim sposobnostim.

S slušno zanko sta v KOK opremljena dva prostora (razstavišče in Kuharjeva dvorana), kjer se odvija večina naših prireditev. Tako imajo gluhi in naglušni uporabniki brez težav možnost spremljati naše prireditve.

Koroška osrednja knjižnica je članica Društva za prilagojeno obliko komunikacij LABRA (lahko branje). Društvo vzpodbuja in aktivno izvaja dejavnosti za napredek celovite družbene skrbi na področju storitev za osebe s posebnimi potrebami ter ostale, ki uporabljajo prilagojene oblike komunikacije.

V okviru območnih nalog je Koroška osrednja knjižnica tudi član delovne skupine za storitve za ranljive skupine uporabnikov (Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, KOK).

2.6 Področje razvojnih potreb glede informacijske tehnologije na območju

V Koroški osrednji knjižnici smo vseskozi voljo za pomoč in svetovanje uporabnikom ter knjižničarjem na območju. Svetovali smo pri uporabi elektronskih knjig in elektronskih virov oz. informacijskih storitev na daljavo ter po potrebi svetovali tudi o nabavi in uporabi računalniških sistemov.

Knjižnice na območju so glede informacijske tehnologije še vedno razvojno podhranjene, saj se tehnologija prehitro menjava. S finančnimi sredstvi, namenjenih za IKT, razvoju ne moremo slediti, zato poskušamo zagotavljati vsaj »dobro« delovanje obstoječih sistemov in posodabljanje tako strojne kot programske opreme.

Od leta 2018 je naš DPO (Data Protection Officer - pooblaščen oseba za varstvo podatkov) na voljo tudi eni od knjižnic na območju.

Udeležili smo se sestankov sistemskih administratorjev in informatikov osrednjih območnih knjižnic kot tudi nekaterih sestankov za vse splošne knjižnice ter potrebne informacije in novosti posredovali knjižnicam na območju.

Z namenom, da bi splošne knjižnice lažje sledile trendom razvoja informacijsko-komunikacijske opreme, informacijske varnosti ter kompetenc zaposlenih in uporabnikov na tem področju, je skupina sistemskih administratorjev in informatikov

vseh osrednjih območnih knjižnic, odločila za pripravo strateških usmeritev na področju IKT v splošnih knjižnicah za obdobje 2019–2028.

Pri nastajanju tega dokumenta je sodelovala tudi informatičarka Koroške osrednje knjižnice. V ožji delovni skupini so sodelovale še osebe zadolžene za področje IKT iz Mariborske knjižnice, Osrednje knjižnice Celje in Mestne knjižnice Kranj. Dokument je nastal na podlagi analize več razvojnih dokumentov, ki obravnavajo strategijo razvoja dejavnosti slovenskih splošnih knjižnic in se dotikajo področja IKT v knjižnicah.

Rezultat sodelovanja sistemskih administratorjev in informatikov osrednjih območnih knjižnic, dokument STRATEŠKE USMERITVE NA PODROČJU IKT V SPLOŠNIH KNJIŽNICAH za obdobje 2019-2028, je objavljen na spletni strani <https://www.knjiznice.si/sistem-splosnih-knjiznic/pomembni-dokumenti/>, portalu slovenskih splošnih knjižnic, ki je pod okriljem Zveze oziroma Združenja splošnih knjižnic zaživel 20. novembra 2019.

3 Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

Tretjo posebno nalogo OOK uresničuje domoznanski oddelek KOK.

Koroška osrednja knjižnica je vsa leta, tudi v letu 2019 koordinirala zbiranje, obdelavo in hranjenje vseh vrst domoznanskega gradiva, publikacij in sive literature. Zbirali smo informacije o zavezcih za obvezni izvod, koordinirali bibliografsko obdelavo domoznanskega gradiva in normativno kontrolo. Uporabnikom s celotnega območja smo posredovali zahtevnejše in splošne domoznanske informacije. Članici delovnih skupin za domoznanstvo in Kamro sta se redno udeleževali vseh sestankov na nivoju koordinacije NUK-a in pristojnih OOK-jev (Knjižnica Mirana Potrča Ptuj in Osrednja knjižnica Celje).

V okviru območnosti je koordinatorica za domoznanstvo aktivno sodelovala v skupini za domoznanstvo osrednjih območnih knjižnic, kjer so glavni poudarki in prizadevanja usmerjeni v trajno ohranjanje digitalnega gradiva (repozitorij NUK), obdelavi rokopisnega gradiva in zapuščin v sistem COBISS. Več časa pa se je namenjalo tudi projektu Obrazi slovenskih pokrajin (skupni portal osrednjih

knjižnic, ki izdelujejo biografske leksikone za svoja območja).

V letu 2019 smo pridobili, strokovno obdelali v sistemu Cobiss in dokumentirali 693 enot gradiva, Pridobili smo tudi 347 enot gradiva, ki smo ga zgolj evidentirali.

3.1 Koroški biografski leksikon (v elektronski obliki od 1999 dalje)

V letu 2019 smo nadaljevali z dograjevanjem zbirke bio-bibliografskih podatkov o osebnostih, ki so prispevale tehten delež k razvoju Koroške s celotnega območja. Želje in načrti so, da bi poskušali vsako leto dodati kakšno geslo več, vendar zaradi kadrovske podhranjenosti to ni izvedljivo. V tem letu smo gesla pripravili, vendar jih na KBL (Koroški biografski leksikon) nismo dodali. Ravno ob koncu leta in v začetku naslednjega leta (2020) je namreč prišlo do zamenjave platforme, kjer so se leksikoni vseh slovenskih knjižnic začeli prenašati na novo, skupno lokacijo – skupni portal slovenskih knjižnic Obrazi slovenskih pokrajin. Strokovnjaki in izvajalci nove platforme ter Osrednja knjižnica Kranj so priporočali, da se v tem času leksikoni ne spreminjajo, ne popravljajo in gesla ne dodajajo, ker bi lahko prišlo do izgube podatkov pri prenosih. Gesla bomo dodali v letu 2020 in seveda tudi izvedli popravke in dopolnitve na že obstoječih geslih. To bo predstavljalo precej dela in časa, saj je bil naš KBL na platformi, ki ni bila kompatibilna z novo platformo skupnega portala.

Naslovnica novega spletnega portala Obrazi slovenskih pokrajin, 2020

3.2 Koroška lokalna bibliografija in osebne bibliografije

Dopolnjevali smo lokalno bibliografijo Koroške z novimi bibliografskimi zapisi. Gre za prispevke in članke iz revij, časopisov, zbornikov, ki se nanašajo na Koroško, zamejsko Koroško in koroške avtorje. To nam je v veliko pomoč kasneje pri posredovanju informacij našim uporabnikom.

Nadaljnje dogajanje gre še vedno v smeri izdelave osebnih bibliografij za različne avtorje. V letu 2019 smo opravljali tudi to nalogo, na željo avtorjev, raziskovalcev, strokovnjakov z različnih področij (medicina, polimeri ...). Obseg dela na tem področju se je občutno povečal.

Osebne bibliografije omogočajo pripravo različnih izpisov bibliografij za katerega koli avtorja, za katerega so podatki vneseni v normativno bazo podatkov CONOR.SI in bibliografske enote v vzajemno bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI.

Lokalna bibliografija Koroške (vzajemna baza COBISS od leta 1994 dalje) vsebuje 48.249 zapisov.

BIBLIOGRAFIJA KOROŠKE 2019	Število člankov
LOKALNA (Mežica, Črna, Prevalje, Ravne, Mežiška dolina)	359
OBMOČNOST (Koroška krajina, slovenska Koroška v Avstriji)	721
SKUPAJ	1.080

V letu 2019 je bilo evidentiranih 3.084 časnikov, časopisov in revij, kreiranih je bilo 1.080 zapisov za članke.

3.3 Razstave in prireditve

3.3.1 »Duh v času: 7 desetletij knjižnice v podobah in rečeh«

Domoznanska razstava »Duh v času: 7 desetletij knjižnice v podobah in rečeh« je simbolično zaključila jubilejno leto knjižnice 2019. Vizualna osnova razstavnih panojev je bila Fototeka Koroške osrednje knjižnice, analogna in digitalna. Tema so bila obiskovanja, prireditve in slavnosti, ki so nastajale pod okriljem knjižnice in v navezavi s sorodnimi inštitucijami. Foto-dokumentirani

dogodki, ki so kot dragocen dokument časa postali gradniki posebne zbirke Fototeka.

Večina besedil na razstavnih panojih v tipkarskem slogu je bila povzeta iz Kronike Koroške osrednje knjižnice, ki jo je ob svojem odhodu na podlagi dokumentov in po spominu zapisal ravnatelj prof. Janez Mrdavšič ter kasneje, ob 50-letnici knjižnice, dopolnila ravnateljica in direktorica mag. Majda Kotnik-Verčko.

Vezno pripovedno nit razstave sta avtorici zaupali pričevalcem in soustvarjalcem kulturnega dogajanja v knjižnici in izven nje. Svoje dragocene Slike spomina je zapisal Josip Košuta, Mirko Osojnik je kot nekdanji sodelavec in kasneje muzealec razmišljal o 'Knjižničarstvu za srčno kulturo in politično rabo'. Opomnja za 21. stoletje in digitalno dobo ter razmišljanja o podobah in času je zapisala kronistka kulturnih dogajanj na Koroškem, fotografinja in filozofinja Nika Höcl Praper.

Razstava je bila na ogled v razstavišču Koroške osrednje knjižnice od 13. 12. 2019 do 31. 1. 2020.

Odprtje razstave Duh v času, 2019
(foto: Dobran Laznik)

Odprtje razstave Duh v času, 2019
(foto: Dobran Laznik)

3.3.2 Priložnostne razstave

Ob prazniku mesta Ravne smo pripravili priložnostno foto-dokumentarno razstavo Stare podobe mesta. Fotografsko gradivo iz fototeke KOK je prikazalo podobo mesta Ravne skozi desetletja.

Ostale priložnostne razstave (vsak mesec v avli knjižnice) so pripravljale knjižničarke iz oddelka izposoje in so se nanašale na **Veličastnih 7 desetletij KOK**.

Knjižnica zori z vami - ena od priložnostnih razstav Veličastnih 7 desetletij KOK, 2019
(foto: Simona Šuler Pandev)

3.3.3 Slovesnosti in prireditve ob 70-letnici knjižnice

Domoznanski oddelek je bil v letu praznovanja 70. obletnice Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika, tako vsebinsko kot tudi organizacijsko, najbolj vpet v pripravo vseh osrednjih dogodkov.

V marcu smo pripravili osrednjo slovesnost, ki je skozi **»inventurno poezijo«** vsebinsko predstavila naše zbirke v prostem pristopu, do katerih lahko neomejeno dostopajo naši uporabniki. Celotna vsebina »inventurne poezije«, scenarij, scenografija in organizacija prireditve so bili avtorsko delo sodelavk domoznanskega oddelka. Rdeča nit celotnega dogajanja v jubilejnem letu 2019 so bila »obiskovanja«. Želeli smo vsaj zaslutiti in delno zaznati, kako nas vidijo naši uporabniki, kaj jim knjižnica pomeni in kako doživljajo knjižnico v svojem okolju. Kot slavnostni zagovornik knjižnice se je na naše povabilo odzval naš rojak stripar, risar, ilustrator in vsestranski ustvarjalec **Ciril Horjak**. Vsi nastopajoči so bili avtorji domačini, povezani z našim širšim lokalnim okoljem in veseli nas, da smo uspeli k sodelovanju povabiti predvsem talentirane in ustvarjalne mlade ljudi.

Ciril Horjak na osrednji slovesnosti ob 70-letnici knjižnice, 2019
(foto: Nika Höcl)

Sledilo je (prav tako v marcu) odprtje razstave Zlatke Strgar z naslovom Lepa stara gospa. Na pobudo in v sodelovanju s sodelavkama iz domoznanskega oddelka je naša uporabnica, novinarka in nekdanja višja knjižničarka strokovne knjižnice Železarne Ravne Zlatka Strgar kot hommage knjižnici pripravila razstavo kolažev na platnu, ki so predstavili njen osebni pogled na vlogo Koroške osrednje knjižnice. Avtorica je izpostavila nekatere detajle kot ključne gradnike poslanstva knjižnice v prostoru in duhu časa. Celotno zbirko kolažev smo po razstavi umestili v zbirko Artoteka in je kot stalna postavitev predstavljena v prostorih knjižnice.

Odprtje razstave Zlatke Strgar Lepa stara gospa, 2019
(foto: Dobran Laznik)

3.4 Domoznanski projekti

V okviru čezmejnega projekta **ARGE Geopark Karawanken** je domoznanski oddelek sodeloval pri zasnovi vsebinskega dela Muzeja o Blažu Mavrelu in koroških bukovnikih oz. zasnovi Bukovniške sobe v vaškem centru Strojna z naslovom **»Shtorija od enih starih bukovnikov ino visharjev«**. Sodelovali

smo z arhitektoma Borutom Bončino in Boštjanom Časom.

Največ gradiva v zvezi s to tematiko je hranjenega v zapuščini dr. Franca Kotnika, ki jo je Koroška osrednja knjižnica odkupila že v petdesetih letih prejšnjega stoletja in smo ga tudi uporabili pri celotni vsebinski zasnovi spominske sobe na Strojni. Vsebine spominske sobe bodo dobile tudi povezave (s QR kodami) do spletnih vsebin na portalu Kamra, dLib in spletni strani knjižnice.

3.5 Rokopisi

V letu 2019 smo nadaljevali s popisi naših posebnih zbirk (rokopisi, fototeka, razglednice) in predvsem gradiva, ki smo ga digitalizirali za potrebe dLib-a, Kamre in naših zbirk ter bogate Felaherjeve zapuščine.

Prav tako skozi vse leto pridobivamo različne rokopise in avtografe, ki jih evidentiramo in primerno shranimo.

3.6 Dragoceno gradivo (zaščita ...)

Z restavriranjem oz. vezavami dragocenega gradiva iz različnih posebnih zbirk vsako leto najbolj ogroženo in poškodovano gradivo v okviru finančnih zmožnosti strokovno popravimo in zaščitimo s pomočjo strokovnjaka, knjigoveza Igorja Kužnika.

3.7 Digitalizacija dragocenega gradiva iz posebnih zbirk (www.dlib.si, www.kamra.si)

3.7.1 Digitalizacija

Da bi ohranili, zaščitili in hkrati olajšali dostop do starejšega domoznanskega gradiva, rokopisov in starejše periodike, smo nadaljevali z dolgoročno načrtovano digitalizacijo knjižnične dediščine, oziroma pripravili e-vsebine za skupni regijski portal Kamra in dLib ter za spletno stran knjižnice.

V letu 2019 smo nadaljevali že začet projekt digitalizacije obsežne zbirke serijskih publikacij. S sredstvi v okviru območnih nalog smo v sodelovanju z gradivom Slovenske študijske knjižnice v Celovcu digitalizirali časopis:

1. **Koroški Slovenec**, ki je neprekinjeno izhajal od leta 1921-1941 in velja za enega od pomembnih glasnikov dogajanja v tem

času. Predstavljal je list za politiko, gospodarstvo in prosveto na območju Koroške, ki je po plebiscitu pripadla Avstriji. Izhajal je v občutljivem obdobju za koroške Slovence, takoj po plebiscitni odločitvi in se nadaljeval vse do časa pred drugo svetovno vojno oz. do leta 1941. (21 letnikov=cca 4180 str.).

Digitalizirana stran Koroškega Slovenca, 1921

2. Nadaljevali smo **Prepihom** (od javnosti odvisni časopis), ki je izhajal v letih 1991 – 2003 in je izpolnjeval večno vrzel oz. pomanjkanje kakršnegakoli koroškega tednika, ki bi pisal o aktualnem dogajanju na Koroškem (13 letnikov=cca. 7404 str.).

Digitalizirana stran Prepiha, 1991

3. V sodelovanju s Kulturnim društvom Odsevanja Slovenj Gradec in Zvezo

kulturnih društev Slovenj Gradec, smo na našo pobudo in z denarjem Ministrstva za kulturo, v celoti digitalizirali koroško revijo za leposlovje in kulturo **Odsevanja** (29 letnikov, cca. 3247 str.).

4. Zaključili pa smo tudi z digitalizacijo rokopisov iz **zapuščine Jakoba Špicarja** (44 rokopisov=cca. 1480 str.).
5. Za potrebe večje domoznanske razstave Duh v času smo opravili tudi digitalizacijo dela Fototeke (okoli 300 fotografij, skenov).

Skupaj smo digitalizirali okoli **16.611** strani dokumentov.

3.7.2 Portal dLib

Na portalu dLib smo imeli v preteklem letu 24.976 skupnih vpogledov v vsebino in 114.411 vpogledov v metapodatke. Število skupnih vpogledov v vsebino se je glede na predhodna leta vidno zmanjšalo, število vpogledov v metapodatke pa se je močno povečalo. S strani vodstva dLib-a smo dobili naslednjo obrazložitve: »Razlika v podatkih o vpogledih v vsebino in v metapodatke je posledica tega, da smo na dLib-u v novembru 2018 uvedli preusmeritev neposrednih klikov na PDF datoteke, ki jih prikaže Googlov iskalnik, na metapodatkovne zapise. Prej se je s klikom na dLib-ovo PDF datoteko, ki jo je Google prikazal med rezultati iskanja, ta prenesla k uporabniku. Zdaj tak klik uporabnika preusmeri na metapodatkovni zapis na dlib-u, šele potem si lahko prenese datoteko. Zato je precej manj prenesene vsebine (PDF datotek) in precej več vpogledov v metapodatke.«

Uporabniki lahko neomejeno (preko svetovnega spleta) dostopajo do teh virov na dLib-u (Digitalna knjižnica Slovenija) na spletnem naslovu: <http://www.dlib.si/>.

Digitalizacijo je izvedel zunanji partner.

3.7.3 Spletni portal slovenskih splošnih knjižnic Kamra www.kamra.si

Portal KAMRA je spletno mesto, ki združuje digitalizirane vsebine s področja domoznanstva, ki jih drugače na tradicionalen način zbirajo in posredujejo splošne knjižnice in druge lokalne kulturne organizacije. Vključuje vsebine, ki so za določeno področje značilne, zanimive in v interesu lokalne skupnosti. Osnovni gradniki KAMRE so multimedijски elementi (dokumenti, slike, avdio-video zapisi), opisani z metapodatki. Prikaz vsebin na portalu temelji na pripovedovanju zgodb –

digitalnih zbirk, v katerih izbrano temo opišemo z besedilom in jo ilustriramo multimedijskimi elementi.

Tudi v letu 2019 se je Koroška osrednja knjižnica vključevala v aktivnosti v zvezi s spletnim portalom in sodelovala na sestankih regijskih urednikov.

3.7.4 Nove vsebine na portalu Kamra

V letu 2019 smo na portal Kamra prispevali tri nove digitalne zbirke:

Območno uredništvo

- V letu 2019 se je kot aktivna vnašalka pridružila Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec. Ostali dve osrednji knjižnici, Dravograd in Radlje ob Dravi, zaenkrat še ne prispevata vsebin.
- Zelo dobro sodelujemo s **Koroškim pokrajinskim muzejem** in drugimi posamezniki - zbiralci domoznanskega gradiva ter publicisti (Mirko Osojnik, Miha Brezovnik). Vse vsebine, ki jih prispevajo za portal Kamra preoblikuje in vnese območna urednica.

Pridobivanje vsebin in partnerjev

Koroška je na portalu Kamra bogatejša za naslednje število vsebin:

- digitalne zbirke (51 vnosov)
- 258 MM elementov
- 10 novic

Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec je prispevala:

- 9 MM elementov
- 1 novico

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika je prispevala:

- 3 digitalne zbirke (s posameznimi poglavji/podzbirkami to pomeni 51 vnosov)
- 249 Multimedijskih elementov
- 9 novic

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem je objavila naslednje digitalne zbirke:

Ddr. Alojzij Kuhar, zamolčani rodoljub

- avtorja besedil: Miroslav Osojnik in Bojana Verdinek
- slikovno gradivo: KOK, KPM in zasebni arhivi
- za portal Kamra preoblikovala in vnesla območna urednica
- <https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/ddr-alojzij-kuhar-zamolcani-rodoljub.html>

Alojzij Kuhar, drugi po vrsti Prežihovih 'pobov', brat pisatelja Prežihovega Voranca; govornik in esejist, politik in diplomat, sorbonski doktor političnih ved (1929), cambriški doktor zgodovine (1949).«

Ciril Vončina – »Mežičan« iz Idrije

Ciril Vončina – mladostni portret

- avtor besedila: Miha Brezovnik

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/ciril-voncina-mezican-iz-idrije-del.html>

Ciril Vončina se je rodil leta 1897 v Idriji. Po mobilizaciji na Soško fronto, po prihodu domov pa internaciji v Krmin in posledični bolezni zanj prihodnosti v Idriji ni bilo več, zato si je, preko združenja za prebegle Primorce v Ljubljani, uredil službo v Rudniku Mežica. Ker mu italijanska oblast ni hotela izdati potnega lista, je maja leta 1920 končno pribežal v Jugoslavijo. Preko Ljubljane je prišel v Mežico, kjer je dobil službo računovodje v Rudniku Mežica. Tako je kot prvi izmed bratov Vončina prišel na Koroško. S svojim požrtvovalnim delom in življenjem je Ciril Vončina pokazal, da je vzljubil in vzel Koroško ter njene ljudi za svoje. Za čas življenja je bil v Mežici in okolici zelo spoštovan in priljubljen.

Gledališka dejavnost v Mežiški dolini od prvih znanih začetkov do leta 1941

Igralci prevaljske prosvetne zveze

- avtor besedila: Miroslav Osojnik
- slikovno gradivo: fototeka KOK in KPM ter zasebni arhivi
- za portal Kamra preoblikovala in vnesla območna urednica
- <https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/gledaliska-dejavnost-v-meziski-dolini-od-prvih-znanih-zacetkov-do-le-1941.html>

Korenine gledališke dejavnosti v Mežiški dolini lahko iščemo v ljudskem igranju, ki je bilo konec prejšnjega in v začetku tega stoletja eden najbolj pristnih in zgovornih utripov kulturnega življenja prebivalcev te doline. Zaradi pomanjkljivih arhivskih virov je težko natančneje določiti prve gledališke začetke, le sklepamo lahko, da so v Mežiški dolini ljudski odri zaživeli že konec 19. stoletja. Povod za razcvet domače gledališke dejavnosti so gotovo dajale zamejske koroške ljudske gledališke skupine, ki so prihajale na gostovanja v Črno in takratni Guštanj.

V obdobju 1. svetovne vojne je gledališko dogajanje potihnilo in ponovno zaživelo z letom 1919 z društvi, ki so imela, glede na takratne družbeno-politične razmere, v glavnem političen značaj in s tem izobraževala delavce in svoje člane.

Igralci Slovenskega krščansko-socialnega delavskega društva s Prevalj ob uprizoritvi igre Divji lovec, 1911

Prva igralska skupina Svobode v Črni, 1921

3.7.5 Kamra 2019 v številkah

Prispevek Koroške osrednje knjižnice

DIGITALNE ZBIRKE	3	48 podzbirk
NOVICE	9	
MM ELEMENTI	249	
SKUPAJ	309	

Ogledi zbirk, novic, MM elementov in Albuma Slovenije (vezanih na območje)

DIGITALNE ZBIRKE	38.273
NOVICE	1.217
MM ELEMENTI	14.962
ORGANIZACIJE	553
ALBUM SLOVENIJE (prispevki uporabnikov)	1.379
SKUPAJ ogledi vseh zapisov	56.348
SKUPAJ ogledi ((ogledi zapisov brez Albuma Slovenije)	55.005
SKUPAJ ogledi (vezani samo na prispevke KOK)	54.799
OGLEDI vezani na ostale OK	206

3.7.6 Predstavitev in promocija digitalizacije in portalov dLib in Kamra

Portal Kamra in dLib smo celo leto predstavljali organiziranim šolskim skupinam, predvsem v okviru projekta Rastem s knjigo in tudi ob obiskih številnih drugih šolskih skupin iz cele Slovenije, ki skoraj vsakodnevno obiskujejo našo knjižnico.

Ob organiziranih ogledih knjižnice in gradu Ravne, ki jih izvajamo vse leto, smo obiskovalce seznanjali z dosegljivimi e-viri, predvsem s portaloma Kamra in dLib, kjer se lahko v sliki in besedi sprehodijo skozi zgodovino prostora Na planoti Ravne ter se seznanijo z bogatim slikovnim gradivom, ki se navezuje na zgodovino koroške krajine in na znamenite osebnosti, ki so tu delovale ter z bogatimi umetniškimi, fotografskimi, slikovnimi in časopisnimi zbirkami domoznanskega oddelka.

Osrednje knjižnice na našem območju v okviru območnih nalog vseskozi obveščamo o novih digitaliziranih vsebinah in različnih možnostih informiranja uporabnikov v zvezi z gradivom. Gradivo v okviru različnih gostovanj in dogodkov v knjižnicah tudi predstavljamo.

Sodelovanje na okrogli mizi »Spominske hiše in muzejski prostor«, v Koroškem pokrajinskem muzeju, Muzeju Ravne na Koroškem s predstavitev spominskih sob ter rokopisne dediščine znanih Korošcev, ki jo hrani KOK. Predstavitev je potekala s posebnim poudarkom na digitalizirani kulturni dediščini ter portalih Kamra in dLib.

4 Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja

Načrtna izgradnja in upravljanje knjižničnih zbirk zahteva tudi odpis knjižničnega gradiva. Koroške splošne knjižnice so v skladu s Pravilniki o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva in s strokovnimi navodili NUK-a izvajale načrtovani in kontinuirani odpis knjižničnega gradiva, saj le z aktualno zbirko lahko zadovoljujemo potrebe svojega okolja in uporabnikov.

Koroška osrednja knjižnica je izloženo in odpisano gradivo usmerjala. Prejeli smo 4 sezname izločenega in odpisanega gradiva iz knjižnic Radlje

ob Dravi (1), Dravograd (1) in Slovenj Gradec (2), skupaj 2.300 enot gradiva. Žal pa ni bilo potrebe, da bi katero gradivo uvrstili v našo zbirko.

5 Nacionalna koordinacija NUK in sodelovanje z drugimi OOK

Redno smo sodelovali s koordinacijsko službo NUK in se udeleževali sestankov, srečanj in izobraževanj.

V Tim-u OOK (direktorji in koordinatorji OOK) pa sta sodelovali direktorica in koordinatorica.

Na strokovnem srečanju OOK smo predstavnikom OOK predstavili projekt »Lahko je brati«.

5.1 Delovne skupine

Strokovni delavci Koroške osrednje knjižnice sodelujemo v delovnih skupinah:

- za domoznanstvo,
- sistemskih administratorjev in informatikov,
- storitve za ranljive skupine uporabnikov,
- koordinatorji OOK,
- direktorji OOK,
- uredniki in člani nadzornega odbora regijskega portala Kamra,
- član uredniškega odbora Dobreknjige.si.

5.2 Izobraževanje

Udeležili smo se naslednjih izobraževanj, ki jih je za osrednje območne knjižnice pripravil Center za razvoj knjižnic pri NUK ali katera od OOK:

- ABC bralne pismenosti, Mariborska knjižnica in Center za spodbujanje bralne pismenosti;
- Organiziranje prireditev v osrednjih območnih knjižnicah, Mestna knjižnica Kranj;
- Novosti v knjižničnem sistemu, NUK;
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice 2018-2028;
- Izzivi za splošne knjižnice, delavnica za koordinatorje;
- Oblikovanje načrta ukrepov na nacionalni ravni, delavnica za direktorje;
- Oblikovanje načrta ukrepov na lokalni ravni, delavnica za koordinatorje;
- Sistem trajnega ohranjanja elektronskega gradiva, Knjižnica I. Potrča Ptuj;

- Upravljanje metapodatkov na dLib.si, NUK;
- Obdelava zapuščin in rokopisov v slovenskih knjižnicah, Knjižnica I. Potrča Ptuj;
- Izobraževanje vnašalcev portala Kamra, Osrednja knjižnica Celje;
- Prenos dobrih praks, NUK;
- Usposabljanje za uporabo CMS orodja WordPress, Učni center MKL;

Pripravile: Darja Molnar, koordinatorka OOK

Simona Šuler Pandev, Domoznanski oddelek

Simona Vončina, Kamra

Janja Petek, informatičarka

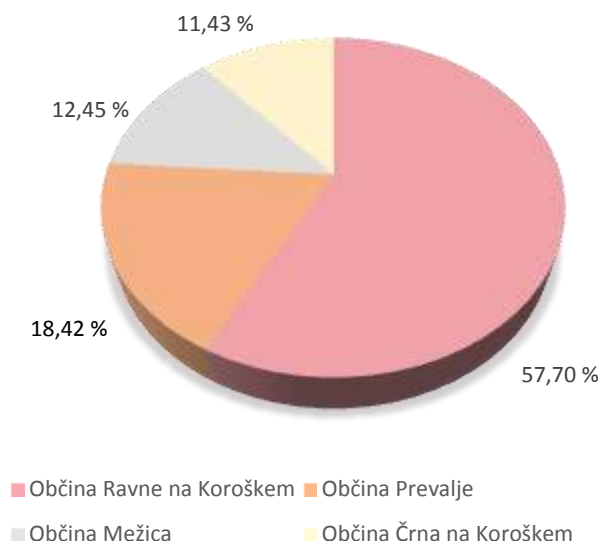
XIII Finančno poslovanje knjižnice

Javni zavod Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem spada med določene posredne uporabnike enotnega kontnega načrta, in je tako za leto 2019 dolžan sestaviti in prikazati poslovanje po opredeljenih zakonskih in podzakonskih predpisih:

- Zakon o računovodstvu, ki se sklicuje na Slovenske računovodske standarde. Izhajati je potrebno iz SRS 36, to pa so računovodske rešitve v nepridobitnih organizacijah (UL RS, 23/99 in 30/02- 20. do 29. in 51. člen);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun in proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (UL RS, 115/02, 21/03, 134/03 in 126/04, 120/07 in 124/08) oz. Pravilnik o računovodskih izkazih (4. do 8. člen, 13. do 17. člen in 21. do 28. člen);
- Odredba o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov uporabnikov enotnega kontnega načrta (UL RS, 54/02);
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun in proračunske uporabnike (UL RS, 86, 110/99 ter UL RS 23, 37/00 in 54/02);
- Zakon o javnih financah z dopolnitvami (UL RS, 79/99, 124/00, 79/01, 30/02 in 56/02, 110/02, 127/06, 14/07, 64/08 in 109/08);
- Navodilo o pripravi zaključnega računa in metodologiji za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih (UL RS, 12/01 in 10/06 in 8/07);
- Metodološko navodilo za predložitev letnih poročil pravnih oseb javnega prava (UL RS, št. 138/06);

Med občinami (so)ustanoviteljicami se finančna obveznost za skupne stroške razdeli v skladu s sprejetim sporazumom z dne 15. 9. 1999.

Razdelitev stroškov občin ustanoviteljic

Deleži občin so pokrivali sredstva za plače, prispevke delodajalcev in druge osebne prejemke iz rednega delovnega razmerja ter programske in neprogramske materialne stroške v skladu s (finančnim načrtom knjižnice) sprejetim proračunom občin.

1 Realizacija vseh prihodkov in odhodkov na dan 31. 12. 2019

	OPIS	REALIZIRANO	PLANIRAN	REALIZIRAN	INDEKS	INDEKS
		2018	O 2019	O 2019		
		1	2	3	3/2	3/1
I.A.	Prihodki za izvajanje javne službe	754.620,32	835.535	808.994,94	96,82	107,21
1.	Prejeta sredstva od občin za tekoče poslovanje	634.548,34	690.957	698.996,67	101,16	110,16
1.1.	Sredstva za plače, prisp. in druge osebne prejemke	501.106,66	546.687	563.711,31	103,11	112,49
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	289.198,76	325.803	337.550,55	103,61	116,72
1.1.2.	Občina Prevalje	91.958,65	96.719	98.424,11	101,76	107,03
1.1.3.	Občina Mežica	62.887,00	63.952	66.596,37	104,13	105,90
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	57.062,25	60.213	61.140,28	101,54	107,15
1.2.	Sredstva za mat. stroške (so)ustanoviteljic	126.872,00	133.350	129.218,60	96,90	101,85
1.2.1.	Občina Ravne na Koroškem	78.500,00	78.500	78.939,60	100,56	100,56
1.2.2.	Občina Prevalje	18.500,00	21.500	18.500,00	86,05	100,00
1.2.3.	Občina Mežica	15.037,00	18.200	16.946,00	93,11	112,70
1.2.4.	Občina Črna na Koroškem	14.835,00	15.150	14.833,00	97,91	99,99
1.3.	Program krajevnih knjižnic	6.569,68	10.920	6.066,76	55,56	92,34
1.3.1.	Občina Ravne na Koroškem	3.439,68	8.200	3.336,76	40,69	97,01
1.3.3.	Občina Mežica	2.000,00	1.600	1.600,00	100,00	80,00
1.3.4.	Občina Črna na Koroškem	1.130,00	1.120	1.130,00	100,89	100,00
2.	Prejeta sredstva Ministrstva za kulturo	67.836,00	78.738	71.165,00	90,38	104,91
2.1.	Ministrstvo za kulturo - program OOK	4.491,64	5.500	1.479,00	26,89	32,93
2.2.	Ministrstvo za kulturo - plače OOK	56.167,88	58.448	60.000,00	102,66	106,82
2.3.	Ministrstvo za kulturo - digitalizacija OOK	5.796,48	10.030	7.466,00	74,44	128,80
2.4.	Ministrstvo za kulturo - zamejci	1.380,00	4.760	2.220,00	46,64	160,87
3.	Lastni prihodki (članarine, vpisnine, opomini itd.)	33.484,81	35.750	33.928,30	94,90	101,32
3.1.	Članarine in vpisnine	18.242,20	18.500	18.842,86	101,85	103,29
3.2.	Opomini	12.725,42	14.500	12.532,47	86,43	98,48
3.3.	Izgubljeno ali uničeno gradivo in izkaznice	581,75	500	539,60	107,92	92,75
3.4.	Medknjižnična izposoja	264,34	300	691,30	230,43	261,52
3.5.	Fotokopiranje	144,41	200	77,16	38,58	53,43
3.6.	Izpisi	221,69	200	141,91	70,96	64,01
3.7.	Komercialni najem prostorov	361,00	400		0,00	0,00
3.8.	Ostale storitve knjižnice	0,00	50		0,00	

3.9.	Bukvarna	904,00	1.000	1.063,00	106,30	117,59
3.10.	Knjiga "NA PLANOTI RAVNE"	40,00	100	40,00	40,00	100,00
4.	Drugi prihodki	18.701	28.090	47	0	0,25
4.1.	Obresti		50		0,00	
4.2.	Odškodnine zavarovalnica		1.100		0,00	
4.3.	Prihodki donacije občina Ravne			205,13		
4.4.	Drugi prihodki	0,20		-158,38		
4.5.	Prihodki za povračila stroškov	680,68	900		0,00	0,00
4.6.	Refundacija ZZS - plače	6.501,20				0,00
4.7.	Refundacija ZZS - plače javno delo		26.040			
4.8.	Projekt LAS	11.519,09				
5.	Izterjava Creditexpres	50,00	2.000	203,04		
6.	Investicijsko vzdrževanje občina Ravne			4.655,18		

I.B.	Odhodki za izvajanje javne službe	752.960,24	831.415	809.029,00	97,31	107,45
-------------	--	-------------------	----------------	-------------------	--------------	---------------

1.	PLAČE IN DRUGI OP	556.187,72	605.135	615.884,93	101,78	110,73
1.1.	BOD	431.131,17	469.500	475.362,28	101,25	110,26
1.2.	Prispevki delodajalca	69.491,23	72.820	78.830,29	108,25	113,44
1.3.	Drugi stroški dela - usposabljanje na del. mestu					
1.4.	Drugi osebni prejemki	55.565,32	62.815	61.692,36	98,21	111,03
1.4.1.	Regres	18.430,80	17.248	21.099,88	122,33	114,48
1.4.2.	Prehrana med delom	17.215,38	19.718	18.821,56	95,45	109,33
1.4.3.	Prevoz na delo	10.126,65	11.350	10.600,51	93,40	104,68
1.4.4.	Jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči itd.	693,01	5.229	1.155,02	22,09	166,67
1.4.5.	Dodatno pokoj. zavarov. ZVPSJU	9.099,48	9.269	10.015,39	108,05	110,07

2.	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	196.772,52	226.280	193.144,07	85,36	98,16
2.1.	Stroški blaga in materiala	60.338,31	73.100	65.611,63	89,76	108,74
2.1.1.	Material za tekoče vzdrževanje	8.850,02	8.000	7.783,79	97,30	87,95
2.1.2.	Električna energija	10.984,60	12.800	13.300,98	103,91	121,09
2.1.3.	Ogrevanje	27.374,38	37.000	32.385,71	87,53	118,31
2.1.4.	Drobni inventar	0,00	1.500		0,00	
2.1.5.	Pisarniški material, oprema knjiž. grad. strok. literatura	8.452,16	9.500	8.165,78	85,96	96,61
2.1.6.	Material za razstave in prireditve	3.969,95	3.500	3.520,39	100,58	88,68
2.1.7.	Drugi materialni stroški	707,20	800	454,98	56,87	64,34
2.2.	Stroški storitev	105.502,97	118.790	116.290,34	97,90	110,22
2.2.1.	Telefonske in poštne storitve	7.623,30	10.500	8.146,44	77,59	106,86

2.2.2.	Vzdrževanje in popravila	7.939,99	7.000	4.836,14	69,09	60,91
2.2.3.	Računalniške storitve	9.577,35	5.000	7.365,71	147,31	76,91
2.3.4.	Internetna gostovanja in domene	3.176,45	2.000	3.593,44	179,67	113,13
2.2.5.	Varovanje objekta	2.517,47	3.500	2.977,25	85,06	118,26
2.2.6.	Stroški čiščenja	5.919,77	4.500	3.079,76	68,44	52,02
2.2.7.	Reklame in objave	2.369,24	6.000	5.901,15	98,35	249,07
2.2.8.	Stroški zavarovanja	7.016,60	7.500	10.291,37	137,22	146,67
2.2.9.	Stroški plačilnega prometa	774,01	1.000	622,37	62,24	80,41
2.2.10.	Stroški svetovalnih, odvetniških storitev in podobno	1.367,99	1.500	1.946,64	129,78	142,30
2.2.11.	Stroški izobraževanja	1.606,30	4.000	1.891,66	47,29	117,77
2.2.12.	Komunalne in prevozne storitve	7.008,72	8.000	6.091,05	76,14	86,91
2.2.13.	Stroški službenih potovanj	1.818,56	2.500	3.095,28	123,81	170,20
2.2.14.	Stroški študentskega servisa	4.091,49	4.500	1.633,76	36,31	39,93
2.2.15.	Stroški avtorskega honorarja	1.261,25	3.000	1.463,04	48,77	116,00
2.2.16.	Sejnine	796,77	1.600	1.117,54	69,85	140,26
2.2.17.	Reprezentanca in poslovna darila	1.284,73	2.000	956,07	47,80	74,42
2.2.18.	Stroški članarin in medknjižnične izposoje	1.816,20	2.300	1.915,72	83,29	105,48
2.2.19.	Stroški razstav in prireditev	9.908,52	10.000	14.505,57	145,06	146,39
2.2.21.	Stroški drugih storitev	5.766,45	2.000	3.169,90	158,50	54,97
2.2.22.	Stroški območnosti OOK	4.491,64	5.500	1.697,57	30,86	37,79
2.2.23.	Stroški digitalizacije OOK	5.901,14	10.030	7.501,78	74,79	127,12
2.2.24.	Stroški MK ZAMEJCI	1.380,00	4.760	2.488,46	52,28	180,32
2.2.25.	Mladinska dejavnost	5.816,97	6.000	6.906,14	115,10	118,72
2.2.26.	Bralna značka za odrasle	1.086,00	1.000	1.519,44	151,94	139,91
2.2.27.	Projekt ČIČI	2.282,82	2.100	3.667,42	174,64	160,65
2.2.28.	Bukvarna Ajta	903,24	1.000	1.063,00	106,30	117,69
2.2.29.	70 letnica KOK			4.852,87		
2.2.30.	Knjižne mišice			1.274,00		
2.2.31.	Branje za mlade			719,80		
2.3.	<i>Nakup knjižničnega gradiva - lastna sredstva</i>	0,00				
2.4.	<i>Drugi odhodki</i>	22.393,24	30.390	5.374,24	17,68	24,00
2.4.1.	Stavbno zemljišče	4.403,38	4.100	4.169,14	101,69	94,68
2.4.2.	Promocija zdravja	538,28	0	1.084,76		
2.4.3.	Stroški javno delo		26.040			
2.4.4.	Obresti	65,78	100	23,63	23,63	
2.4.5.	Drugi finančni odhodki	10,00	150	96,71	64,47	
2.4.6.	Projekt LAS	17.375,80				
2.5.	<i>Investicijsko vzdrževanje</i>	8.538,00	4.000	5.867,86	146,70	68,73
2.6.	<i>Operativni Leasing za nakup avtomobila</i>		0			

I.C.	Presežek prihodkov nad odhodki za dejavnost	1.660,08	4.120	-34,06		-2,05
-------------	--	-----------------	--------------	---------------	--	--------------

II. A.	SREDSTVA V UPRAVLJANJU	123.832	135.507	122.256	90,22	98,73
---------------	-------------------------------	----------------	----------------	----------------	--------------	--------------

1.	Sredstva za knjižnično gradivo	99.201	105.242	101.169	96,13	101,98
1.1.	Knjižnično gradivo - občine	48.429,23	51.505	48.362,00	93,90	99,86
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00	27.832	27.832,00	100,00	100,00
1.1.2.	Občina Prevalje	10.764,63	10.757	10.757,00	100,00	99,93
1.1.3.	Občina Mežica	3.329,60	6.413	3.270,00	50,99	98,21
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	6.503,00	6.503	6.503,00	100,00	100,00
1.2.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo	39.384,46	43.737	41.584,00	95,08	105,58
1.3.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo OOK	6.000,00	7.000	6.000,00	85,71	100,00
1.4.	Knjižnično gradivo - lastna sredstva	5.387,46	3.000	5.223,02	174,10	96,95
2.	Ministrstvo za kulturo - računalniška oprema	0,00		1.950,00		
3.	Investicija prejeta v upravljanje Ravne na Koroškem	15.000,00	25.555	15.227,33	59,59	101,52
4.	Investicija prejeta v upravljanje Mežica	400,00	800			0,00
5.	Investicija prejeta v upravljanje Črna na Koroškem		3.910	3.910,00		
6.	Dotacije namenske za nakup osnovnih sredstev					
7.	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let. za nabavo OS)	9.231,04				0,00

II.B.	INVESTICIJSKI ODHODKI	123.832	139.627	122.256	87,56	98,73
--------------	------------------------------	----------------	----------------	----------------	--------------	--------------

1.	Nakup knjižničnega gradiva	99.201,15	105.242	101.169,02	96,13	101,98
1.1.	Nakup knjižničnega gradiva - občine	48.429,23	51.505	48.362,00	93,90	99,86
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00	27.832	27.832,00	100,00	100,00
1.1.2.	Občina Prevalje	10.764,63	10.757	10.757,00	100,00	99,93
1.1.3.	Občina Mežica	3.329,60	6.413	3.270,00	50,99	98,21
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	6.503,00	6.503	6.503,00	100,00	100,00
1.2.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo	39.384,46	43.737	41.584,00	95,08	105,58
1.3.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo OOK	6.000,00	7.000	6.000,00	85,71	100,00
1.4.	Knjižnično gradivo - lastna sredstva	5.387,46	3.000	5.223,02	174,10	96,95
2.	Nakup opreme - Ministrstvo za kulturo			1.950,00		
3.	Nakup opreme - občina Ravne na Koroškem	15.000,00	25.555	15.227,33	59,59	101,52

4.	Investicija prejeta v upravljanje Mežica	400,00	800			0,00
5.	Investicija prejeta v upravljanje Črna na Koroškem		3.910	3.910,00		
6.	Dotacije namenske za nakup osnovnih sredstev					
7.	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let. za nabavo OS)	9.231,04	4.120			0,00
II.C.	<i>Presežek prihodkov nad odhodki za investicije</i>	0,00	-4.120	0,00		
III.	PRESEŽEK VSEH PRIHODKOV NAD ODHODKI	1.660,08	0	-34,06		

2 Pojasnila računovodskih izkazov za leto 2019

2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika pridobiva sredstva za redno dejavnost in za nabavo osnovnih sredstev (tudi knjižnično gradivo) na osnovi pogodb od občin Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem, Ministrstva za kulturo, iz lastnih prihodkov (članarine, zamudnine, ipd.) ter s prijavi na projekte in javne razpise.

Občine (so)ustanoviteljice Ravne na Koroškem, Črna na Koroškem in Prevalje so sredstva za knjižnično gradivo za leto 2019 sofinancirali v višini 100 %, Mežica v višini 50 %.

Ministrstvo za kulturo sofinancira nakup knjižničnega gradiva na osnovi neposrednega poziva, in za 2019 so bila sredstva za knjižnično gradivo višja za 6,4 %. Prijavili smo se tudi na razpisane projekte in programe, in sicer za OOK in program dejavnosti splošnih knjižnic na obmejnih območjih.

2.1.1 I.A. prihodki za izvajanje javne službe

Pregled prihodkov po namenih:

REALIZIRANO	
OPIS	2019
	3

I.A.	Prihodki za izvajanje javne službe	808.994,94
------	------------------------------------	------------

1.	Prejeta sredstva od občin za tekoče poslovanje	698.996,67
1.1.	Sredstva za plače, prisp. in druge osebne prejemke	563.711,31
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	337.550,55
1.1.2.	Občina Prevalje	98.424,11
1.1.3.	Občina Mežica	66.596,37
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	61.140,28
1.2.	Sredstva za mat. stroške (so)ustanoviteljic	129.218,60
1.2.1.	Občina Ravne na Koroškem	78.939,60
1.2.2.	Občina Prevalje	18.500,00

1.2.3.	Občina Mežica	16.946,00
1.2.4.	Občina Črna na Koroškem	14.833,00
1.3.	Program krajevnih knjižnic	6.066,76
1.3.1.	Občina Ravne na Koroškem	3.336,76
1.3.3.	Občina Mežica	1.600,00
1.3.4.	Občina Črna na Koroškem	1.130,00
2.	Prejeta sredstva Ministrstva za kulturo	71.165,00
2.1.	Ministrstvo za kulturo - program OOK	1.479,00
2.2.	Ministrstvo za kulturo - plače OOK	60.000,00
2.3.	Ministrstvo za kulturo - digitalizacija OOK	7.466,00
2.4.	Ministrstvo za kulturo - zamejci	2.220,00
3.	Lastni prihodki (članarine, vpisnine, opomini itd.)	33.928,30
3.1.	Članarine in vpisnine	18.842,86
3.2.	Opomini	12.532,47
3.3.	Izgubljeno ali uničeno gradivo in izkaznice	539,60
3.4.	Medknjižnična izposoja	691,30
3.5.	Fotokopiranje	77,16
3.6.	Izpisi	141,91
3.7.	Komercialni najem prostorov	
3.8.	Ostale storitve knjižnice	
3.9.	Bukvarna	1.063,00
3.10.	Knjiga "NA PLANOTI RAVNE"	40,00
4.	Drugi prihodki	47
4.1.	Obresti	
4.2.	Odškodnine zavarovalnica	
4.3.	Prihodki donacije občina Ravne	205,13
4.4.	Drugi prihodki	44,66
4.5.	Prihodki za povračila stroškov	
4.6.	Refundacija ZZS - plače	

4.7.	Refundacija ZZS - plače javno delo	
4.8.	Projekt LAS	
5.	Izterjava Creditexpres	0
6.	Investicijsko vzdrževanje občina Ravne	4.655,18

Za potrebe plač so občine financirale po naših dejanskih zahtevkih v okviru sprejetega proračuna.

Prihodki za materialne stroške so občine nakazale 100 % glede na sprejeti proračun.

Za blago in storitve in nakup knjižničnega gradiva so nam občine nakazovale mesečno, skladno s potrjenimi proračuni. Glede na to, da posamezne občine različno zmanjšujejo materialne stroške, je porušen odstotek po sporazum z dne 15. 9. 1999. Občini Mežica in Črna na Koroškem sta prihodke za krajevni program nakazovali mesečno, skladno s proračuni. Občina Ravne na Koroškem je sredstva, namenjena za krajevne knjižnice, nakazovala po dejanskih stroških.

Od Ministrstva za kulturo smo po pogodbi prejeli sredstva za nakup knjižničnega gradiva v višini 41.584 €, kar je za 6,4 % več kot leto poprej. Nakazila smo prejeli v skladu s pogodbo.

Po projektu Ministrstva za kulturo smo za izvajanje programa osrednjih območnih knjižnic pridobili 77.417 €, (6,85 % več kot leto poprej), in sicer: za pokrivanje materialnih stroškov v višini 1.479 €, nakup knjižničnega gradiva v višini 6.000 €, pokrivanje osebnih dohodkov za dve delavki v višini 60.000 € in za digitalizacijo 7.466 €.

Uspešni smo bili na prijavi na projektu za zamejce v višini 2.220 €, kar je za 60,9 % več kot leto poprej. Prihodki so se v primerjavi z letom 2018 povečali zaradi uskladitve plač in povečanja prihodkov s strani ministrstva za kulturo.

Gledano v celoti so se prihodki v letu 2019 zvišali za 7,2 %.

2.1.2 I.B. odhodki za izvajanje javne službe

Pregled odhodkov po namenih:

2.	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	193.144,07
2.1.	<i>Stroški blaga in materiala</i>	<i>65.611,63</i>
2.1.1.	Material za tekoče vzdrževanje	7.783,79
2.1.2.	Električna energija	13.300,98
2.1.3.	Ogrevanje	32.385,71

2.1.4.	Drobni inventar	
2.1.5.	Pisarniški material, oprema knjiž. grad. strok. literatura	8.165,78
2.1.6.	Material za razstave in prireditve	3.520,39
2.1.7.	Drugi materialni stroški	454,98
2.2.	<i>Stroški storitev</i>	<i>116.290,34</i>
2.2.1.	Telefonske in poštne storitve	8.146,44
2.2.2.	Vzdrževanje in popravila	4.836,14
2.2.3.	Računalniške storitve	7.365,71
2.3.4.	Internetna gostovanja in domene	3.593,44
2.2.5.	Varovanje objekta	2.977,25
2.2.6.	Stroški čiščenja	3.079,76
2.2.7.	Reklame in objave	5.901,15
2.2.8.	Stroški zavarovanja	10.291,37
2.2.9.	Stroški plačilnega prometa	622,37
2.2.10.	Stroški svetovalnih, odvetniških storitev in podobno	1.946,64
2.2.11.	Stroški izobraževanja	1.891,66
2.2.12.	Komunalne in prevozne storitve	6.091,05
2.2.13.	Stroški službenih potovanj	3.095,28
2.2.14.	Stroški študentskega servisa	1.633,76
2.2.15.	Stroški avtorskega honorarja	1.463,04
2.2.16.	Sejnine	1.117,54
2.2.17.	Reprezentanca in poslovna darila	956,07
2.2.18.	Stroški članarin in medknjižnične izposoje	1.915,72
2.2.19.	Stroški razstav in prireditev	14.505,57
2.2.21.	Stroški drugih storitev	3.169,90
2.2.22.	Stroški območnosti OOK	1.697,57
2.2.23.	Stroški digitalizacije OOK	7.501,78
2.2.24.	Stroški MK ZAMEJCI	2.488,46
2.2.25.	Mladinska dejavnost	6.906,14
2.2.26.	Bralna značka za odrasle	1.519,44
2.2.27.	Projekt ČIČI	3.667,42
2.2.28.	Bukvarna Ajta	1.063,00
2.2.29.	70 letnica KOK	4.852,87

2.2.30.	Knjižne mišice	1.274,00
2.2.31.	Branje za mlade	719,80
2.3.	<i>Nakup knjižničnega gradiva - lastna sredstva</i>	
2.4.	<i>Drugi odhodki</i>	5.374,24
2.4.1.	Stavbno zemljišče	4.169,14
2.4.2.	Promocija zdravja	1.084,76
2.4.3.	Stroški javno delo	
2.4.4.	Obresti	23,63
2.4.5.	Drugi finančni odhodki	96,71
2.4.6.	Projekt LAS	
2.5.	<i>Investicijsko vzdrževanje</i>	5.867,86
2.6.	<i>Operativni Leasing za nakup avtomobila</i>	
I.C.	Presežek prihodkov nad odhodki za dejavnost	-34,06

Stroški blaga, materiala in storitev so se v primerjavi s preteklim letom znižali za 1,8%. Stroški za nabavo blaga in materiala so se povečali za 8,7 % napram letu poprej. Predvsem se je povečal strošek električne energije za 21 % in strošek ogrevanja za 18,3%. Ostali materialni stroški so v povprečju manjši za 15,6 %.

Strošek storitev se je v primerjavi z letom poprej povečal za 10 %. Zaradi jubilejne 70. obletnice KOK so se povečali stroški, povezani s prireditvami in reklamiranjem, kar smo tudi načrtovali.

Povečali so se še naslednji stroški: zavarovanje 46 %, svetovalne in odvetniške storitve 42 % (sestava pogodbe za medknjižnično izposajo s Pošto), stroški izobraževanj in povračila stroškov za službena potovanja 40 %.

Najbolj so se znižali naslednji stroški: čiščenje 50 % (za nadomeščanje bolniškega staleža smo zaposlili snažilko), vzdrževanje in popravila 39 %, delo preko študentskega servisa 60 %, stroški drugih storitev za 45 % (stroški zajemajo revizijske storitve, zdravniške preglede, ipd, zato so med leti velike razlike, ker se storitve ne ponavljajo vsako leto).

Prihodki v bukvarni Ajta so višji za 17 %, prav tako so se stroški zvišali za 17 %, namreč vsi prihodki se vrnejo v delovanje Ajte.

2.1.3 Obračunane plače

1.	PLAČE IN DRUGI OP	615.884,93
1.1.	BOD	475.362,28
1.2.	Prispevki delodajalca	78.830,29
1.3.	Drugi stroški dela - usposabljanje na del. mestu	
1.4.	Drugi osebni prejemki	61.692,36
1.4.1.	Regres	21.099,88
1.4.2.	Prehrana med delom	18.821,56
1.4.3.	Prevoz na delo	10.600,51
1.4.4.	Jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči itd.	1.155,02
1.4.5.	Dodatno pokoj. zavarov. ZVPSJU	10.015,39

Plače so obračunane za 21 zaposlenih delavcev in na programu območnosti dve delavki. Premije za dodatno pokojninsko zavarovanje (ZVPSJU) so bile plačane po predpisani lestvici glede na delovno dobo zaposlenega, ki pa so večje za 10 %. Regres za letni dopust je bil v primerjavi z letom poprej večji za 14,5 %. Izplačani sta bili jubilejni nagradi v znesku 1.155 €.

2.1.4 Presežek odhodkov nad prihodki v letu 2019

Presežek odhodkov nad prihodki za izvajanje javne službe v letu 2019 znaša 34 €.

2.2 Pojasnila k bilanci stanja za leto 2019

II. A.	SREDSTVA V UPRAVLJANJU	122.256
---------------	-------------------------------	----------------

1.	Sredstva za knjižnično gradivo	101.169
1.1.	<i>Knjižnično gradivo - občine</i>	48.362,00
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00
1.1.2.	Občina Prevalje	10.757,00
1.1.3.	Občina Mežica	3.270,00
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	6.503,00
1.2.	<i>Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo</i>	41.584,00
1.3.	<i>Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo OOK</i>	6.000,00

1.4.	Knjižnično gradivo - lastna sredstva	5.223,02
2.	Ministrstvo za kulturo - računalniška oprema	1.950,00
3.	Investicija prejeta v upravljanje Ravne na Koroškem	15.227,33
4.	Investicija prejeta v upravljanje Mežica	
5.	Investicija prejeta v upravljanje Črna na Koroškem	3.910,00
6.	Dotacije namenske za nakup osnovnih sredstev	
7.	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let. za nabavo OS)	

II.B.	INVESTICIJSKI ODHODKI	122.256
--------------	------------------------------	----------------

1.	Nakup knjižničnega gradiva	101.169,02
1.1.	Nakup knjižničnega gradiva - občine	48.362,00
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00
1.1.2.	Občina Prevalje	10.757,00
1.1.3.	Občina Mežica	3.270,00
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	6.503,00
1.2.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo	41.584,00
1.3.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo OOK	6.000,00
1.4.	Knjižnično gradivo - lastna sredstva	5.223,02
2.	Nakup opreme - Ministrstvo za kulturo	1.950,00
3.	Nakup opreme - občina Ravne na Koroškem	15227,33
4.	Investicija prejeta v upravljanje Mežica	
5.	Investicija prejeta v upravljanje Črna na Koroškem	3.910,00
6.	Dotacije namenske za nakup osnovnih sredstev	
7.	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let. za nabavo OS)	

V letu 2019 so bila na novo nabavljena opredmetena osnovna sredstva v skupni višini 21.087 €. Investicijska vzdrževanja so bila v višini 5.8678 € in so poknjžena v stroških, kar je razvidno iz tabel in je upoštevano pri poslovnem izidu. V višini 3.910 € smo pridobili namenske dotacije od občine Črna na Koroškem za nakup računalniške opreme.

Sredstva za nabavo knjižničnega gradiva smo porabili v celoti, za vrednost 5.223 € smo ga nabavili z lastnimi sredstvi. Za knjižnično gradivo smo oblikovali 100 % popravek vrednosti. Po zapisniku popisne komisije smo odpisali knjižnično gradivo v višini 24.263€.

Na osnovi popisa popisnih komisij smo odpisali osnovna sredstva in drobni inventar, ki ni več v uporabi in nima neodpisane vrednosti v skupnem znesku 3.437 €.

2.2.1 III. B. kratkoročna sredstva v upravljanju

Kratkoročne terjatve na dan 31. 12. 2019

Terjatve na dan 31. 12. 2019	101.013
Denarna sredstva v blagajni	347
Denar na poti	495
Denarna sredstva na računih	19.695
Terjatve do kupcev	327
Terjatve do proračunskih uporabnikov	76.683
Druge terjatve	2.640
Časovne razmejitve	826

Terjatev do kupcev na dan 31. 12. 2019 je 495 €, terjatev do drugih proračunskih uporabnikov imamo 76.683 €. Na kontu druge terjatve imamo knjižene terjatve do ZZS za refundacijo bolniškega staleža v breme ZZS. Na kontu časovne razmejitve imamo kratkoročno odložene odhodke za naročnine, ki se nanašajo na leto 2020 v višini 826 €.

Kratkoročne obveznosti na dan 31. 12. 2019

Obveznosti na dan 31. 12. 2019	96.480
Obveznosti za plače	52.060
Obveznosti do dobaviteljev	44.161
Obveznost do drugih pog. razmerjih	259

Obveznosti do dobaviteljev na dan 31. 12. 2019 je 44.161 €. Največji dobavitelji so Petrol d.d., Truecad d.o.o., Mikrografija d.o.o., Sans Grafično

oblikovane s.p., Učila international d.o.o., Elektro Celje in več manjših dobaviteljev. Obveznosti za plače so v višini 52.060 €, obveznosti za sejnine 259 €.

Pripravila:

Majda Podojstršek, računovodkinja